ROK XIV. Nr. 54 (4016) WILNO, Środa 24-go lutego 1937 r. Cena 15 gr

KURJER WILEŃSKI

wraz z Kurjerem Wileńsko-Nowogródzkim

Jak prasa przyjęła deklarację płk. Koca

Zestawiliśmy głosy 34 pism codziennych na temat deklaracji pułkownika Koca.

13 pism codziennych nie licząc „Kurjera Wileńskiego" opowiedziało się za deklaracją pozytywnie bez zastrzeżeń. Pięć pism, w tym wszystkie żydowskie wychodzące w języku polskim, zajęło stanowisko niewyraźne lub pozytywne z zastrzeżeniami, 8 wypowiedziało się negatywnie, 8 pism nie zajęło stanowiska lub zajęło stanowisko wyczekujące.

Nie podało tekstu deklaracji tylko pismo rosyjskie „Nowaja Iskra", mimo, że zajęło stanowisko pozytywne. Skrót deklaracji zamieściło 7 pism, reszta t. j. 26 pism podało pełny tekst deklaracji, w tym 18 pism na czołowym miejscu.

Sposób zamieszczenia deklaracji i ustosunkowanie się do niej uwidacznia tabelka:

Nazwa pisma	Zamieściło deklarację na stronie	Ustosunkowało się do deklaracji
„Gazeta Polska"	całą, str. 1	pozytywnie
„Kurjer Poranny"	całą, str. 1	pozytywnie
„Polska Zbrojna"	całą, str. 1	pozytywnie
„Dziennik Poznański"	całą, str. 1	pozytywnie
„Polska Zachodnia"	całą, str. 1	pozytywnie
„Ilustr. Kurjer Codz."	całość, str. 1	pozytywnie
Narodowe opozycyjne		
„Warsz. Dzien. Nar."	całość, str. 2	negatywnie
„A. B. C."	w skrócie, str. 1	negatywnie
„Kurjer Warszawski"	całość, str. 3	negatywnie
„Goniec Warszawski"	streszczenie, str. 5	negatywnie
„Polonia"	całość, str. 1	negatywnie
„Głos Narodu"	całość, str. 1	wyczekująco
„Jutro"	streszczenie, str. 3	negatywnie
„Dziennik Wileński"	całość, str. 2	nie zajął stanowiska
„Mały Dziennik"	skrót, str. 1	nie zajął stanowiska
Konserwatywne		
„Czas"	całość, str. 1	pozytywnie
„Słowo"	całość, str. 1	pozytywnie
Wielki przemysł		
„Kurjer Polski"	streszczenie, str. 1	pozytywnie z zastrzeż.
Lewicowe		
„Robotnik"	całość, str. 1	negatywnie
„Dziennik Popularny"	skrót, str. 2	negatywnie
„Głos powszechny"	skrót, str. 2	czeka decyzji Centralnego Wydz. Z. Z. Z.
„Kurjer Powszechny"	całość, str. 1	pozytywnie z zastrzeż.
Żydowskie w języku polskim		
„Nasz Przegląd"	całość, str. 1	pozytywnie z zastrzeż.
„Chwila"	całość, str. 1	pozytywnie z zastrzeż.
„Głos Poranny"	całość, str. 1	pozytywnie z zastrzeż.
Ukraińskie		
„Diło"	całość, str. 3	narazie bez komentarzy
„Ukraiński Wisti"	całość, str. 1	narazie bez komentarzy
„Nowij Czas"	całość, str. 3	narazie bez komentarzy
Rosyjskie		
„Nowaja Iskra"	nie podała tekstu deklaracji	pozytywnie
„Nasze Wremia"	całość, str. 2	nie zajęło stanowiska
Rewolwerowe		
„Express Poranny"	całość, str. 1	pozytywnie
„Express Ilustrowany"	całość, str. 1	pozytywnie
„Kurjer Łódzki"	całość, str. 1	pozytywnie
„Dziennik Polski"	całość, str. 1	negatywnie

Jak widzimy z tabelki ocenę zdecydowanie negatywną dały: część prasy lewicowej i większość prasy narodowej. Poza organami, które dotąd pozytywnie ustosunkowały się do rządu zdecydowanie przychylnie wypowiedziały się pisma konserwatywne i prasa czerwona. Prasa żydowska, wielki przemysł z zastrzeżeniami.

Taki rozkład głosów prasy codziennej chociaż bardzo interesujący, nie jest jednak niespodzianką.

Powiedzenia „tak" lub „nie" padły przeważnie zgodnie z przewidywaniami. Rzeczą mniej obliczalną jest natomiast motywacja zajętego stanowiska. Pod tym względem musiały wydarzyć się różne rzeczy nieoczekiwane.

Prasa „narodowa opozycyjna" swój negatywny stosunek do deklaracji formułuje w sposób uderzająco słaby i mało przekonywujący. Krytyka jej jest bardzo oględna, wyczuwa się jakgdyby szukanie pretekstów do rekuzy.

Preteksty są różne. „Warszawski Dziennik Narodowy" pisze:

> **„Deklaracja" bardzo niewiele przynosi nowego. Są w niej albo znane skądinąd oświadczenia lub opinie, albo też nowe sformułowania, bardzo ogólne i ogólnikowe".**
>
> **„P. Koc „nie aprobuje aktów samowoli i brutalnych odruchów antyżydowskich" i „rozumie instynkt samoobrony kulturalnej"; uważa za „naturalną dążność społeczeństwa polskiego do samodzielności gospodarczej". I na tym koniec. Znaczy to, że nie rozumie on tego, że zagadnienie żydowskie nie ogranicza się do spraw kulturalnych i gospodarczych, lecz jest zagadnieniem nawskroś politycznym, że jest ono w dodatku przejawem zasadniczego, dziejowego przeobrażenia w łonie narodu polskiego".**

No tak, wszystkiemu zawsze winni żydzi, oni są osią, dokoła której wszystko się obraca.

„Kurjer Warszawski" nie ukrywa nawet, że mu na ogół deklaracja się podoba. Możeby nawet chciał współpracować, tylko ma praktyczne trudności i nie ufa.

> **„Owszem, każdy przyklaśnie dezyderatom, że trzeba „skupić wytrwały, codzienny wysiłek", że trzeba „każdą energię wyzyskać jaknajekonomiczniej i najracjonalniej". Tylko gdzie to są jakoby otwarte przed wszystkimi ludźmi dobrej woli szeregi? Gdzie możność wykazania praktycznego wszelkich dobrych chęci? Gdzie dowieść, że odtąd tylko prawdziwe wartości zawodowe i moralne będą stanowiły legitymację obywatelską?".**

„Goniec Warszawski" mało wnika w istotę rzeczy i sprowadza wszystko na płaszczyznę personalną ambicyj osobistych.

> **„Płk. Koc woła dzisiaj:**
>
> **— Wy którzy pragniecie dobra i siły Polski przyjdźcie do nas, stańcie pod naszymi sztandarami.**
>
> **Łatwo się domyśleć, że z drugiej strony padnie w rozmaitych wariantach okrzyk: — Jeżeli naprawdę dążycie do konsolidacji, dlaczego my do was przyjść mamy, a nie odwrotnie?".**

Z pośród pism „opozycyjnych narodowych" **„A.B.C."** „zieje jadem najzjadliwszej krytyki". Jakiej, nie wiadomo, bo odpowiednie ustępy zostały skonfiskowane.

Sytuacja jest chyba jasna. Prasa narodowa, o ile sprawę traktować w płaszczyźnie ideologiczno - programowej nie jest w stanie podnieść żadnych poważnych zarzutów. Od tej strony deklaracja jest zbyt dobrze opancerzona. Zarzuty mogą dotyczyć tylko taktyki, a raczej przewidywań jaka będzie taktyka nowego obozu i praktyczna interpretacja deklaracji.

Stanowisko prasy narodowej, konkludujemy, podyktowane jest dziś wyłącznie względami taktyki, a nie ideologii.

W tym kryje się wielki sukces deklaracji na skrzydle prawicowym.

A jakże jest na lewicy? Panuje tu zadziwiający spokój. Mocne akcenty narodowe deklaracji nikogo nie przestraszyły. Niedziałkowski pisze z olimpijskim spokojem:

> **„Wskazujemy jedyną w danej sytuacji rozumną drogę wyjścia:**
>
> **1) kraj ma przed sobą różne programy społeczno-gospodarcze, kulturalne i polityczno - ustrojowe;**
>
> **2) kraj jest jednolity, gdy idzie o problemy obrony Państwa;**
>
> **3) niech sam kraj rozstrzygnie, jak ma swój byt utrwalić, rozbudować i przebudować, — w swobodnym powszechnym głosowaniu".**

Rozumiemy, że chodzi tu o zmianę ordynacji wyborczej, no ale jeżeli na tym koniec, to naprawdę przekonania w Polsce są bardzo jednolite, to naprawdę różnimy się z sobą tylko o drobiazgi.

Sytuacja staje się naprawdę osobliwa. Kłóciliśmy się wszyscy zażarcie, aż tu nagle znalazł się mądry człowiek, który potrafił sformułować zasady jego zdaniem w życiu Polski najważniejsze. Postawieni wobec konieczności ustosunkowania się do tych zasad w pierwszej chwili konstatujemy z wielkim zdziwieniem, że nie wiemy co powiedzieć, bo w gruncie rzeczy z zasadami tymi wszyscy się zgadzamy, a kłócimy się ot, z nawyku i przyzwyczajenia.

Deklaracja pułkownika Koca dostarczyła wszystkim w całej Polsce sposobność do bardzo pożytecznych na ten temat refleksyj. Wielka to jej zasługa.

Refleksja refleksją, a tymczasem są już i interpretacje deklaracji ze strony wyraźnych jej zwolenników. **„Kurjer Poranny"** pisze:

> **„Ale Adam Koc z pewnością nie liczy na entuzjazm zawodowych polityków. Apel jego szuka sobie drogi do dusz nieuprzedzonych, które umieją brać słowo za słowo, myśl za myśl, na wezwanie do czynu odpowiadać nie zastrzeżeniem a czynem. Nie chcemy wątpić ani na chwilę, że ich zabraknie. Nigdy przecież, od czasu zdobycia niepodległości nie otwierała się przed Polakami tak rozległa, szeroka i wszechstronna możność pracy w służbie Ojczyzny.**
>
> **Kto na wezwanie Koca odpowie naszym polskim: „zobaczymy" lub „poczekamy" — odmówi pomocy i zachowa jakąś mglistą, bezbrzeżnie gnuśną, mędrkowatą „życzliwość" — niech się nie zdziwi, gdy pewnego dnia wyrwie go z drzemki dach walący się nad senną głową".**

P. L.

Polowanie w Białowieży

Pan Prezydent Rzeczypospolitej prof. Ignacy Mościcki i Marszałek Polski — Edward Śmigły-Rydz, podczas reprezentacyjnego polowania w puszczy białowieskiej w strojach myśliwskich, w towarzystwie ministra Spraw Wojskowych gen. Kasprzyckiego i I wiceministra Spraw Wojskowych gen. Głuchowskiego.

Dziś przemawia przez radio wicemarsz. Miedziński

WARSZAWA, (Pat). W dn. 24 bm. o godz. 18 przed mikrofonem Polskiego Radia zabierze głos wicemarszałek Bogusław Miedziński, który omówi ogłoszoną w ubiegłą niedzielę deklarację programową obozu płk. Koca.

Niemcy nie wezmą udziału w komisji podziału surowców

GENEWA, (Pat). Stosownie do postanowienia Rady Ligi Narodów z dn. 28 stycznia br., sekretarz generalny Ligi zwrócił się do rządu niemieckiego oraz do innych rządów państw nie będących członkami Ligi Narodów z zaproszeniem wzięcia udziału w komisji mającej zająć się zbadaniem zagadnienia surowców. Komisja ta ma się zebrać dnia 8 marca.

Rząd niemiecki zawiadomił w odpowiedzi sekretarza generalnego Ligi Narodów, że nie ma zamiaru wysłać swego przedstawiciela do wymienionej komisji.

Dalsze zgłoszenia do akcji płk. Koca

WARSZAWA (Pat) — W dalszym ciągu napłynęły następujące zgłoszenia do akcji płk Koca od związków i organizacyj społecznych:

Zarząd Federacji PZOO Okręgu Ziem Południowo-Wschodnich we Lwowie, Zarząd lwowskiego Okręgu Zw. Of. Rez., Zjazd Delegatów gmin wiejskich wojew. łódzkiego, zorganizowany przez Związek Gmin Wiejskich, obradujący w dniu 22.II 1937 roku w Łodzi, Centralny Związek Zawodowy Polski (Zarząd Główny Katowice), Związek Polaków w wolnym mieście Gdańsku, organizacje gospodarcze portu Gdynia, obejmujące wszystkie odcinki pracy portowej w Gdyni, rzemiosło chrześcijańskie miasta Włocławka, zrzeszone zarówno w cechach jak i w związkach, Centralny Związek detalicznego kupiectwa chrześcijańskiego w Częstochowie.

Następujące organizacje społeczne powiatu kossowskiego zgłosiły przystąpienie do współpracy: Powiatowy Związek Strzelecki, miejscowy Związek Oficerów Rezerwy, Związek Podoficerów Rezerwy, Tow. Szkoły Ludowej, LM i K, LOPP, Rodzina Policyjna, Rodzina Urzędnicza, Tow. Łowieckie, Zw. Nauczycielstwa polskiego Zw. Harcerstwa Polskiego. Kresowy Zw. Ziemian w Lidzie, Powszechny Front Pracy dla Narodu i Państwa w Łodzi, Związek Młodych Pionierów, T-wo Krzewienia Kultury Fizycznej Kobiet (zarząd główny) zgłosił akces imieniem całej organizacji.

Związek Pracy Obywatelskiej, zarząd główny, w obszernie zgłoszonej deklaracji do sekretariatu p. płk. Koca solidaryzuje się z ideami, ujętymi w deklaracji wygłoszonej przez płk.

Dalej przystąpienie zgłosiły: Powiatowe Zjednoczenie Chrześcijańsko-Społeczne w Bydgoszczy, Związek Właścicieli Małych Nieruchomości Miejskich i Wiejskich okręg n. notecki, pracownicy Głównej Drukarni Wojskowej, Warszawa. Organizacja Pracy Obywatelskiej Młodzieży „Straż Przednia" — okręgu śląskiego.

Dalej akcesy nadesłali: podoficerowie rezerwy — Skarżysko, Związek Rezerwistów — Zgierz, Rada Gmin Krokowa, T-wo Przyrodnicze im. Staszica w Łodzi, organizacje Wyższej Użyteczności i pracownicy zakładów grzewskich pow. Równo, Związek Rezerwistów, fabryki cementu — Szczakowa, Zw. Rezerwistów — Włodzimierzec pow. Sarny, Zw. Strzelecki — Białobrzegi Radomskie, Polski Zw. Zawodowy Rol. i Leś. „Praca" w Obornikach. Zjednoczenie Pracy Społecznej i Gospodarczej — Łęczyca.

Ponadto zgłoszenia nadesłały PPW: Wołomin, Mińsk Mazowiecki, Zakopane, Jaworzno, Garwolin, Zagórz, Sanok, Jędrzejów, Przemyślany, Równe Wołyńskie i Warszawa Praga. Legion Śląski w Łodzi.

Federacje Polskich Związków Obrońców Ojczyzny nadsyłają akcesy ze wszystkich stron kraju. Oprócz organizacyj b. kombatantów akcesy nadesłali: rezerwiści z Ostrowa Wielkopolskiego i Horodyszcza Pińskiego oraz gminy Pomiechowo.

Rada Powiatowa wieluńska nadesłała akces i zapewnienie wiernej współpracy solidaryzując się z ideałami, przyświecającymi twórcy deklaracji. Rada m. Radziwiłłowa, obywatele Studzienki, pracownicy Zarządu Miejskiego i gminy zbiorowej w Szczakowie, pracownicy Ubezpieczalni Społ. w Grodzisku Wielkopolskim, Zarząd m. Myślenicy, pracownicy Urzędu Pocztowego Piast, rzemiosło Aleksandrowa Kujaw. i pow. nieszawskiego, pracownicy Nadleśnictwa Państw. w Chełmie Lubelskim, Koło Seniorów Akademickiego Oddz. Zw. Strzeleckiego w Krakowie, Polskie Tow. gm. Brzozowice. Ochotnicza Straż Pożarna w Czerniakowie.

Zgłoszenie nie jest przyjęciem

WARSZAWA (Pat) — Sekretariat płk. Adama Koca komunikuje, że organizacje i osoby, które zgłosiły swój akces do obozu, otrzymywać będą w miarę postępu prac organizacyjnych zawiadomienia o ewentualnym przyjęciu do obozu. Samo zgłoszenie bowiem nie jest równoznaczne z przyjęciem.

Radziecki Blok zgłosił akces Gospodarczego Odrodzenia Wilna

Klub Radziecki Bloku Gospodarczego Odrodzenia m. Wilna na posiedzeniu swym w dniu 23 bm. powziął uchwałę treści następującej:

„Klub Radziecki Bloku Gospodarczego Odrodzenia m. Wilna zgłasza swój akces do akcji płk. Koca".

Walka o Oviedo trwa — powstańcy bohatersko się bronią

PARYŻ, (Pat). Agencja Havasa donosi z Burgos, że wojska rządowe prowadziły wczoraj bez przerwy generalny atak na froncie Oviedo. Po dłuższym bombardowaniu wschodniej dzielnicy Oviedo, wojska rządowe przeprowadziły szereg ataków we wschodniej i północnej części miasta. Wojska powstańcze broniły się z bohaterstwem i zdołały utrzymać się na dotychczasowych pozycjach.

RABAT, (Pat). Południowy komunikat radiostacji w Sevilli donosi:

Ofenzywa wojsk rządowych na Oviedo zakończyła się stanowczym niepowodzeniem. Po stronie rządowej padło około 4 tysięcy zabitych, co stanowi przeszło 40 procent przybyłych z Bilbao na pomoc asturyjskim górnikom oddziałów.

Dwaj ministrowie francuscy uwięzieni przez lawinę

PARYŻ (Pat) — Minister lotnictwa p. Cot, minister sportów i rozrywek p. Lagrange oraz 10 parlamentarzystów zostało zablokowanych przez lawinę śnieżną w małej wiosce alpejskiej Val d'Isere w departamencie Haute Savoie, na wysokości 1.850 mtr.

Olbrzymie zwały śniegu, jakie stoczyły się z gór, zablokowały zupełnie przejazd, odcinając całą wycieczkę od świata. Lawina śnieżna przeszła tuż obok sanek, którymi jechali ministrowie, tak, że prawie cudem uniknęli oni śmierci.

Dziś rano, na miejsce udał się batalion strzelców alpejskich z najbliższego garnizonu oraz specjalne oddziały ratownicze celem oczyszczenia drogi i uwolnienia ministrów.

Plenarne obrady Sejmu

WARSZAWA (Pat) — Porządek dzienny dzisiejszych obrad Sejmu **zawierał rozprawę szczegółową nad preliminarzem budżetów: emerytur inwalidzkich i zaopatrzeń, rent inwalidzkich i pensyj, długów państwowych i wreszcie monopoli.**

Referat o emeryturach i zaopatrzeniach przedstawił **pos. Ostafin,** który podniósł na wstępie przychylny stosunek rządu do zagadnienia emerytalnego, co znalazło swój wyraz w budżecie przez wstawienie 4 milionów zł. na częściowe uchylenie dekretu w sprawie t. zw. emerytów zaborczych.

W dyskusji

pos. ŻELIGOWSKI

podkreślił m. in., że budżet emerytur staje się coraz większym ciężarem dla Państwa. Ten stan odbija się też i na samych emerytach, a szczególnie na emerytach b. państw zaborczych, Mówca twierdzi, jednak, że przyszły uczciwy historyk w niczym nie będzie mógł zrobić zarzutu Polakom ze służby w państwach zaborczych. Polityka emerytalna była błędna, albowiem stworzyliśmy typ młodego emeryta choć mogliby służyć i być pożytecznymi. Z ludzi skrzywdzonych moralnie powstała armia emerytów, którzy nie mają z czego żyć i noszą piętno balastu. Musimy pamiętać, że w razie wojny ten cały balast wejdzie w skład armii i wykona swój obowiązek.

Po stwierdzeniu, że zwyżka uposażeń w roku 1933 nie była koniecznością. pos. Żeligowski oświadczył: z największym uznaniem jesteśmy dla naszych kolegów, którzy mieli wielkie szczęście walczyć pod rozkazami Marszałka na zachodzie. Wiemy jak wielka była ich rola. Lecz trzeba zrozumieć i wschód. Służba oficerów w państwach zaborczych nie poszła na marne, przechowali oni idealizm narodowy i zdobyli fach potrzebny przy odrodzeniu państwa. Kwestia materialna małą jest rzeczą tutaj. Gorszym jest osłabienie koleżeństwa, zawartego na polach bitew wśród czaru przeżyć wojennych tradycyj. Na czoło wysunęła się kwestia moralna, która podzieliła Polaków i ich wysiłek.

Nie wolno zatrzaskiwać drzwi przed jednymi i pozbawiać ich dumy ze spełnionego obowiązku. Jestem przekonany, że kwestia emerytur będzie załatwiona drogą obniżki i zmiany ustawy z 1933 r. Ważniejszą rzeczą jest wyrównanie kwestii moralnej, która jak przekleństwo wisi nad nami.

Z kolei

pos. WAGNER

zreferował **budżet rent inwalidzkich i pensyj.** Mówca wyraził żal z powodu słabego zainteresowania tą kwestią i podziękował pos. Żeligowskiemu za podniesienie palącego zagadnienia emerytalnego.

Opieka nad inwalidami i sierotami po poległych wykazuje jeszcze usterki organizacyjne. Sprawy te winny być skoncentrowane w jednym urzędzie. Do tego zmierza projekt ustawy wniesiony przez referenta. Inwalida wojskowy żąda jedynie dla siebie godnego miejsca w społeczeństwie, nie chce być ciężarem i domaga się przywileju pracy.

W dalszym ciągu obrad Sejm wysłuchał

SPRAWOZDANIA POS. HUTTEN-CZAPSKIEGO

o budżecie długów państwowych, który przedstawiał wyczerpująco stan naszego zadłużenia wewnętrznego i zagraniczn. oraz sprawę obsługi tych długów.

Z kolei izba przystąpiła do

BUDŻETU MONOPOLÓW PAŃSTWOWYCH.

Referent budżetu tego resortu **pos. Hutten-Czapski** pokreślił, że wpłaty monopolów preliminuje się na łączną kwotę 631.400.000 zł., to jest o 36.400.000 więcej niż w roku bieżącym, mianowicie monopol solny podwyższa wpłatę o 2.085.900 zł., tytoniowy o 22.375.000, spirytusowy o 11.539.100, a loteryjny o 750 tys.. Monopol zapałczany przewidywany jest z wpłatą mniejszą o 350.000. W tych wpłatach nie figuruje redukcja kapitału obrotowego.

Na tym rozprawę wyczerpano. Do laski marszałkowskiej wpłynął i został przyjęty wniosek pos. Władysława Kamińskiego w sprawie zmiany rozporządzenia z 1933 roku o wykupie gruntów przez dzierżawców.

Następne posiedzenie jutro o godz. 10-ej. Na porządku dziennym budżet ministerstwa skarbu oraz głosowanie w drugim czytaniu.

Zgłoszenia akcesu

WARSZAWA, (Pat). Do sekretariatu płk. Adama Koca w dalszym ciągu napływają zgłoszenia akcesu i gotowości współpracy organizacyj społecznych i poszczególnych osób. W ciągu nocy z dnia 22 bm. na 23 bm. sekretariat płk. Adama Koca otrzymał m. in. następujące zgłoszenia:

Zarząd Związku Legionistów Polskich, Oddział w Krakowie.

Oddział Zw. Legionistów we Włocławku oraz Zw. Legionistów w Pabianicach.

Federacja Polskich Obrońców Ojczyzny w Kutnie zgłosiła gotowość współpracy ze wszystkimi szczerymi obywatelami państwa dla Polski mocarstwowej.

Zarząd powiatowej F. P. Z. O. O. w Ciechanowie imieniem zrzeszonych organizacyj i związków, oddając p. pułkownikowi Kocowi hołd i uznanie wyraża gotowość wykonania rozkazów w jego poczynaniach dotyczących konsolidacji jak najszerszych warstw społecznych dla dobra państwa

F. P. Z. O. O. z Sokółki przyrzeka stać niezłomnie na straży deklaracji płk. Koca, prowadzącej do zjednoczenia dla dobra państwa.

Gromadzka Unia Radomian uchwaliła jednogłośnie przystąpić do akcji pułkownika Koca.

Komitet Akademików Krakowskich postanowił zadeklarować swą współpracę.

Stowarzyszenie burmistrzów na woj. poznańskie w swym akcesie przyrzeka współpracować w akcji konsolidacji społeczeństwa w myśl ogłoszonej deklaracji ideowej.

Zarząd Miejski w Kętach postanowił zgłosić akces do współpracy.

Związek Związków Zawodowych — oddział w Kobryniu — zgłosił całkowity akces i pragnienie solidaryzowania pracy dla dobra państwa z obozem, tworzonym przez płk. Koca.

Izba Rzemieślnicza w Lublinie wyraziła gotowość skupienia wytrwałego codziennego wysiłku i postępowania zgodnego z żelaznymi krokami zdyscyplinowanych szeregów, prowadzonych jedną wolą ku jednemu celowi.

Haile Selassie zaproszony na koronację do Anglii

LONDYN, (Pat). Poselstwo abisyńskie potwierdza wiadomość że Haile Selassie został zaproszony do wzięcia udziału w uroczystościach koronacyjnych.

Niemiecko-włoska misja gosp. wyjechała do Abisynii

RZYM. (Pat). Ubiegłej nocy z portu w Neapolu odpłynęła do Abisynii niemiecko - włoska misja gospodarcza, której zadaniem będzie zbadanie bogactw ziemnych w Abisynii. W skład delegacji wchodzi 11 Niemców i 4 Włochów. Przewodniczącym delegacji jest gen. Cattaneo.

Wiadomości radiowe

WYSPIAŃSKI W PROGR. RADIOWYM „LEGENDA" — jako słuchowisko.

Eksperymentalny Teatr Wyobraźni w dn. 24 lutego o godz. 21.30 nadaje z Warszawy na wszystkie rozgłośnie polskie „Legendę" Stanisława Wyspiańskiego. Utwór ten, który jest transpozycją poetycką znanej legendy o „Wandzie co nie chciała Niemca", pomyślany był przez poetę pierwotnie jako libretto dramatu muzycznego i mieści w sobie cały szereg elementów tego typu dzieła. Melodyka jak i rytmika wiersza Wyspiańskiego, wywodząca się z form polskiej pieśni i poezji ludowej, balladowy ton dzieła i niespotykane bogactwo nastrojów, związanych z fantastycznym światem podwodnym Wisły, nastrojów zbliżonych do wagnerowskiego „Złota Renu", wszystko to jest doskonałym tworzywem radiowym.

Muzykę do „Legendy" skomponował, na kilka lat przed śmiercią, Lucjan Marczewski. W wykonaniu udział wezmą artyści teatrów warszawskich: Nina Andryczówna, Helena Sokołowska, Bronisław Dardziński, Jan Kreczmar, Karol Dorwski, Artur Socha, Janusz Ziejewski i inni, oraz chór i orkiestra Polskiego Radia.

Reżyseria i radiofonizacja Bronisława Horowicza.

TRANSMISJE RADIOWE MARSZU ZUŁÓW — WILNO.

W związku z wielką imprezą narciarską, która odbędzie się 26, 27 i 28 bm. w Wilnie Rozgłośnia Wileńska przeprowadzi szereg transmisyj w zasięgu ogólnopolskim. W środę dnia 24. II. o godz. 18 radiosłuchacze usłyszą wywiad z jednym z organizatorów marszu o szczegółach technicznych tej imprezy. W piątek 26 bm. transmitować będziemy akt złożenia hołdu na Rossie (godz. 19.45), w sobotę mikrofony P. R. znajdą się w Zułowie skąd transmitować będziemy fragment startu 400 zawodników o godz. 18. Wreszcie w niedzielę o godz. 14 transmitujemy finał zawodów w Wilnie. Wszystkie te transmisje nagrane zostaną na Still'a. — Ponadto Rozgłośnia Wileńska nadawać będzie krótkie biuletyny sportowe zawierające wyniki techniczne.

KONCERT ORK. KLUBU MUZYCZNEGO.

Zamiast zapowiedzianego, a przeniesionego na przyszłą środę, koncertu z okazji 50 lat pracy artystycznej prof. Michała Józefowicza, nada Rozgłośnia Wileńska w dn. 24 bm. o godz. 19.20, koncert orkiestry kameralnej Klubu Muzycznego pod dyr. Lucjana de Guttry.

W programie koncertu znajdą się wartościowe utwory Dal Abaco, Händla, Bacha i Griega.

WIEŚCI Z NADBAŁTYKI

WYBRZEŻE POLSKIE

— **PRZEDWCZESNY PRZYLOT PTAKÓW. Na półwyspie Helskim rybacy zauważyli przedwczesny ciąg dzikich łabędzi i gęsi, które lecą w kierunku wschodnim. Z innych gatunków bardzo liczny jest ciąg skowronków polnych i leśnych. Skowronki leśne (Alauda arborea L.) już się zagnieździły w lasach całej mierzei Helskiej. Nieco mniejszy jest ciąg szpaków.**

— **PĘKANIE LODU NA HELU.** Pomimo, że lód na zatoce Puckiej jest jeszcze w zachodniej części bardzo gruby i mocno się trzyma to jednak we wschodniej części kruszony przez fale spływa nieustannie, powodując trudności nawigacyjne dla kutrów rybackich, zwłaszcza koło cypla Helskiego. Na skutek kry rybacy nie mogą zastawiać sieci z obawy, by ich lód nie uniósł.

LITWA

— **FUNDUSZ ZŁOTA BANKU LITEWSKIEGO** na dzień 15 bm wynosi 76.61 mil. lt. i w walucie zagranicznej 3,40 mil. lt.; obrót banknotów — 109,55 mil. lt. Pokrycie banknotów w złocie wynosiło 69,9 proc., zaś w złocie i walucie zagranicznej 73 proc.

— **NOWE PRZEDSIĘBIORSTWA.** Według danych ogłoszonych przez Bank Litewski, w ciągu ostatniego kwartału w Litwie założono 8 nowych przedsiębiorstw, które ogółem inwestowały 250 tys. lt. M. in. została założona fabryka włókiennicza z kapitałem 100 tys. lt., fabryka drutu z 40 tys. lt., fabryka brykietów z 30 tys. lt. W ciągu całego ub. roku w Litwie założono 34 nowe przedsiębiorstwa, które inwestowały 1 mil. 600 tys. litów.

— **FABRYKA MOTORÓW W KOWNIE!** Przyjechali do Kowna przedstawiciele belgijskich fabryk motorów elektrycznych. Zbadają oni możliwości budowy fabryki motorów elektrycznych. W razie uzyskania koncesji na budowę, Belgowie zniżyliby cenę sprzedażną kowieńskiej elektrowni.

ŁOTWA

— **15-LECIE HARCERSTWA POLSKIEGO** w Łotwie upływa w listopadzie br. Pierwsze polskie drużyny harcerskie w Łotwie zostały założone w listopadzie 1922 roku przez przedstawicieli Związku Harcerstwa Polskiego w porozumieniu z Łotewską Skautową Centralną Organizacją w Dyneburgu i w Rydze.

Należy zaznaczyć, że jedna z polskich drużyn w Łotwie została założona w roku 1918, wraz po wojnie światowej. Będzie ona w roku przyszłym obchodziła 20-lecie swego istnienia. (a).

— **BILANS OBROTÓW POLSKIEGO STOWARZYSZENIA POŻYCZKOWO-OSZCZĘDNOŚCIOWEGO W RYDZE** za rok 1936 wyniósł 97.981,31 łatów (mniej więcej tyleż złotych). W porównaniu z rokiem poprzednich obrotów T-wa wzrósł o przeszło 3 tys. łatów. (a)

— **ILOŚĆ STUDENTÓW - POLAKÓW** na Uniwersytecie Łotewskim — w myśl oficjalnych danych statystycznych — wynosi trzydzieści kilka osób. Ponadto 1 Polak studiuje w Konserwatorium, 5 w Akademii Sztuki i 4 w szkołach morskich. (a)

ESTONIA

— **NOWE LOTNISKO.** W mieście Hapla, na granicy rosyjskiej rozpocznie się na wiosnę budowa nowego lotniska. W tym celu budżet tego miasta został powiększony o 70 tysięcy koron.

FINLANDIA

— **UWIĘZIONE W LODACH STATKI. W związku ze wzrostem eksportu i koniecznością utrzymywania ruchu w trzech portach, Finlandia sprowadziła z Estonii do pomocy lodołamacz „Suur Toll". Od kilku dni lodołamacz estoński pracuje nad wydobyciem z lodu licznych statków które zaskoczone zostały burzą śnieżną koło południowo-zachodniego wybrzeża Finlandii.**

— **FIŃSKI BILANS HANDLOWY** w styczniu br. kształtował się następująco (w mil. fmk): eksport 484,8, import — 525,3. Nadwyżka importu wyniosła 40,5 Polska eksportowała do Finlandii towarów na sumę 20,9, a importowała za 0,9. Nadwyżka wynosi zatem 20.

Członkowie komisji łotewskiej w Krakowie

KRAKÓW (Pat) Do Krakowa przybyli z Krynicy członk. obradującej tam polsko-łotewskiej komisji granicznej. W skład komisji wchodzi 5 Polaków i trzech Łotyszów. Goście zwiedzili saliny wielickie, a dziś udadzą się na Wawel, po czym zwiedzą zabytki miasta, a po południu przyjęci będą przez wojewodę. Delegacji towarzyszy z ramienia MSZ. radca Kościałkowski.

Landru bułgarski

SOFIA, (Pat). Sąd tutejszy skazał na powieszenie bułgarskiego Landru — niejakiego Kirszwenka, który zamordował swoje dwie żony, wuja i ciotkę, a zwłoki zamordowanej ciotki zbezcześcił.

Tłum usiłował w swoim czasie zlinczować ohydnego mordercę, lecz uratowała go policja.

Może wybuchnąć w Wilnie strajk piekarzy

Wilnu grozi strajk piekarzy robotników, Przyczyną konfliktu, który coraz wyraźniej zarysowuje się, jest skandaliczne nieprzestrzeganie warunków umowy zbiorowej zawartej w swoim czasie po dłuższych targach, przez właścicieli piekarń, należących zarówno do chrześcijańskiego jak i żydowskiego cechu piekarzy. Robotnicy twierdzą, że wypłacane im są stawki niższe od przewidzianych w tej umowie.

Właściciele piekarń od dłuższego czasu pod wszelkimi pozorami usiłowali obejść umowę zbiorową i w niektórych wypadkach udało się im dopiąć swego celu.

Ostatnio wskutek zwyżki cen mąki piekarze zabiegali w starostwie grodzkim o pozwolenie podniesienia cen chleba. Starostwo, uznając słuszność ich argumentów, pozwoliło na to, jednak pod warunkiem, aby odtąd właścic. piekarń wypłacali robotnikom stawki, ustalone przez umowę zbiorową. Piekarze przyrzekli, ceny na chleb podnieśli, lecz przyrzeczenia nie dotrzymali.

Robotnicy, oburzeni do głębi, postanowili wystąpić w obronie swoich praw, stając jednocześnie tym samym w obronie autorytetu starosty grodzkiego.

Na dziś zapowiadana jest konferencja związków robotniczych piekarzy, na której mają zapaść uchwały w sprawie ewentualnej solidarnej akcji protestacyjnej. (w).

Protestacyjna głodówka 25 inwalidów wojennych

Wczoraj w południe w mieszkaniu jednego z inwalidów wojennych przy ul. Żeligowskiego 1 zgromadziło się 25 inwalidów, którzy proklamowali demonstracyjną głodówkę. Ma być ona wyrazem protestu inwalidów wojennych przeciwko zasadzie Komitetu Pomocy Zimowej Bezrobotnym, który wykluczył z pod niej inwalidów wojennych, motywując to tym, że inwalidzi otrzymują renty. Renty te są jednak bardzo drobne często kilkunastozłotowe i w żadnym wypadku inwalidom nie wystarczają na skromne nawet przeżycie.

Głodujący inwalidzi wysłali depeszę do p. Ministra Pracy i Opieki Społecznej Kościałkowskiego prosząc o uwzględnienie ich postulatów. Do czasu uzyskania odpowiedzi inwalidzi postanowili kontynuować głodówkę.

Delegacja tymczasowego zarządu Gminy Żyd. w Wilnie u p. min. W. R. i O. P.

Jak nas informują ze sfer żydowskich, wczoraj 23 lutego przyjął p. minister WR i OP. profesor Świętosławski, specjalną delegację z Wilna w składzie członków prezydium tymczasowego Zarządu Gminy Żydowskiej pp. Kawenokiego i Kapłan-Kapłańskiego.

Delegacja poinformowała dokładnie Pana Ministra o przebiegu zajść na USB od listopada ub. roku oraz omówiła szerzej sytuację, która wytworzyła się w przeciągu ostatnich kilku tygodni, wręczając przy tym Panu Ministrowi materiał dotyczący obecnej sytuacji na USB.

Już wszystko gotowe do marszu Zułów — Wilno

Warunki śnieżne do marszu narciarskiego Zułów — Wilno czynią się coraz bardziej sprzyjające. Śnieg padał przez cały dzień 23 bm.

Jak podawaliśmy prace przygotowawcze zostały już zakończone. W dniu dzisiejszym podajemy patrole podzielone na grupy.

I tak:

1) W klasie pierwszej — wojskowej — startuje 29 patroli, z czego 22 wojskowe, 6 KOP. i 1 policja.

2) W klasie drugiej — PW. — startuje: 10 — Związek Strzelecki, 6 — Zw. Rezerwistów, 3 — KPW., 3 — PPW., 1 — PW. Leśników.

W drugiej klasie grupy sportowej PZN. startuje Śmigły, CIWF., Ognisko (Wilno), AZS. (Wilno), i dwa zespoły z Warszawy.

W klasie drugiej grupy regionalnej startują patrole wojskowe i WKS. z terenów północno-wschodnich, razem 13 patroli.

W klasie drugiej regionalnej miejscowej startują 3 patrole, a w klasie drugiej reg. zamiejscowej — 20 patroli.

SZCZEGÓŁOWY PROGRAM UROCZYSTOŚCI:

26 lutego o godz. 11-ej — powitanie zawodników w sali kina miejskiego i o godz. 18,30 imponujący przemarsz zawodników przez ulice Wilna na Rossę i złożenie hołdu Sercu Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego.

27 lutego — odjazd pociągu popularnego do Zułowa, godz. 8,30 — przybycie na miejsce startu w Zułowie, godz. 9,10 — raport, oddanie hołdu Marszałkowi przez minutę ciszy, ślubowanie, które w imieniu 400 narciarzy złoży zawodnik WKS. Śmigły — Wójcicki, pobranie ziemi i o. godz. 9,30 start pierwszego patrolu.

Przybycie patroli do Niemenczyna na półmetek spodziewane jest o godz. 12,30.

28 lutego — godz. 8.30 — start pierwszego patrolu w Niemenczynie. W Wilnie od 9,30 do 11.00 — pokazy i skoki narciarskie z udziałem wytrawnych narciarzy ogólno-polskich i wileńskich.

Miejsce pokazów znajduje się na boisku 6 p. p. Leg., gdzie mieści się końcowa meta marszu.

Przybycie pierwszego patrolu spodziewane jest o godz. 11.00.

O godz. 19,30 nastąpi uroczyste rozdanie nagród i oficjalne zakończenie tej imprezy.

Poczta na nartach

W dniach 26, 27 i 28 bm. w związku z imprezą sportową marsz narciarski szlakiem Zułów — Wilno — poczta wileńska uruchamia na tym szlaku pocztę ruchomą na nartach. Poczta ta będzie zaopatrzona w znaczki, kartki pocztowe i specjalny datownik.

ARCHITEKT PLACIDI
a powstanie wileńskiej odmiany późnego baroku XVIII w. *)

Przez czas dłuższy patrzono na twórczość barokową, jako na przejaw upadku sztuki i zaniku dobrego gustu, a sam wyraz „barok" uchodził za synonim przesady. Koniec ubiegłego wieku stał się jednak świadkiem rehabilitacji barokowej architektury. Zrozumiano, że jeżeli wyłamuje się ona z pod reguł sztuki klasycznej, to na ich miejsce stawia nowy system zasad, być może nawet nie mniej rygorystyczny, niż klasyczny, tylko że inny. Wzrost zainteresowania się sztuką barokową spowodował z kolei zwrócenie uwagi na te miasta, którym wyraz estetyczny nadały przede wszystkim zabytki architektoniczne epoki baroku. Do takich należy i Wilno, zaś wydana przez Niemców w okresie okupacji książka Webera o tym „zapomnianym mieście sztuki" była wśród obcych pierwszym zwiastunem tego zainteresowania, jaki budzić zaczęło nasze miasto.

Jednocześnie z tym „przewartościowaniem wartości" w dziedzinie przejawów samej sztuki rozpoczęto również i rewizję poglądów na rolę, jaką ten lub inny artysta miał odegrać w rozwoju owego kierunku artystycznego. Odkrycia archiwalne z lat ostatnich, wspierane z drugiej strony przez coraz to subtelniejszą analizę porównawczą zabytków, pozwoliły na związanie w sposób ostateczny lub przynajmniej hipotetyczny całych grup zabytków z nazwiskami szeregu architektów. I w tej dziedzinie badania najnowsze nad barokiem wileńskim dały już niemało ciekawych wniosków, nie wyjaśniły jednak dotychczas problemu powstania wileńskiego odcienia późnego baroku w architekturze drugiej i trzeciej ćwierci XVIII w.

Próby, robione w tym kierunku były już dawniej związane z nazwiskiem Placidi'ego. Wobec tego tembardziej trzeba zaznajomić czytelników bliżej z tą bardzo ciekawą postacią, na tle ruchu artystycznego w Polsce XVIII stulecia.

Oprócz znanej literatury naukowej, dotyczącej działalności Placidi'ego, szereg ciekawych danych zawierają następujące zupełnie lub częściowo niewykorzystane dotychczas źródła archiwalne: 1) „Książka (sic) Konfraternij włoskiej tak Przychodu jako i Rozchodu..." (przy kaplicy włoskiej kościoła Franciszkanów w Krakowie obecnie w archiwum akt dawnych tego miasta); 2) „Munus Geometrae et Architecti Sae Rae Mttis Gnoso Francisco de Placidy", z r. 1767, w Aktach Kanclerskich w Głównym Archiwum Państwowym w Warszawie; 3) „Liber memorabilium Parochiae Morawica"; 4) Notata z pamiętników Radwańskiego u p. Architekta Dicksteina w Warszawie; 5) oryginały rysunków i projektów ręki naszego artysty, wymienione niżej i częściowo także dotąd nie wyzyskane.

Według tych danych Placidi, rzymianin z pochodzenia, „architectus romanus", jak sam siebie nazywa w podpisie na rysunku ze zbiorów p. dr. Dobrzyckiego w Krakowie, w r. 1738 występuje w roli „konduktora" przy budowie kościoła dworskiego (Hofkirche) w Dreznie, w r. 1743 być może już osiada w Krakowie, zaś w dwa lata później (1745) przyjęty zostaje w poczet członków wspomnianej już włoskiej Archikonfraternii w Krakowie; w latach 1746, 1748, 1751, 1754, 1755, 1758 i 1760 podpisy jego figurują na protokułach spisywanych w tej księdze, co roku, w połowie kwietnia.

W Krakowie Placidi był jeszcze w połowie 1760 r., wkrótce poczem, jak można sądzić, porzuca Kraków na stałe. W roku 1767 otrzymuje zaświadczenie („Munus"), polecające władzom uznawać go za „prawdziwego i uprawnionego architekta". Pracuje również i dla Stanisława Augusta, podczas panowania którego zachowuje nadal otrzymany za Sasów tytuł „Architekta Jego Królewskiej Mości". Dawniej jeszcze, bo w r. 1756 otrzymał prawdopodobnie indygenat szlachecki, lecz saski, czego wyrazem może być zamiana nazwiska Placidi na de Placidi, de Placydy lub de Placidy. Po śmierci pierwszej żony, Włoszki, poślubia córkę krakowskiego malarza Radwańskiego, w związku z czym stoi pewno fakt, iż uległ, przynajmniej do pewnego stopnia procesowi polonizacji. Świadczyć o tym mogą polskie napisy na projekcie robionym przez niego dla Stanisława Augusta.

Do prac Placidi'ego, w stosunku do których autorstwo jego zostało zupełnie stwierdzone, należą: projekt kaplicy dla dynastii Saskiej na Wawelu (1733), kościół w Morawicy (1743—55), projekt chóru muzycznego dla kościoła Misjonarzy w Krakowie (w zbiorach Zgromadzenia), projekt konfesjonału i kampanilli w zbiorach graficznych Biblioteki Narodowej w Warszawie, znaleziony przez prof. Batowskiego, projekt pałacu w Kozienicach, robiony dla Stanisława Augusta, dalej rysunek w zbiorach dr Jerzego Dobrzyckiego w Krakowie oraz kilka innych projektów i rysunków opublikowanych już w literaturze naukowej. Te prace bez większego ryzyka mogą być uzupełnione przez dwa inne zabytki, dla których mamy wskazówki w dawniejszej literaturze: fasada kościoła Pijarów i kościół Misjonarzy w Krakowie.

W wymienionych pracach Placidi'ego stwierdzić się dają wpływy: rzymskie i drezdeńskie, a poniekąd może i austriackie (**Melk**), a dalej bezpośrednie warszawskie (sala tronowa na zamku warszawskim wedle rysunku w dziele Gurlitta). Bardzo ciekawym jest, że i dawniejsza architektura Wilna i ziemi wileńskiej. pochodzącą z XVII wieku, jak kościół św. Teresy w Wilnie i b. kościół Karmelitów w Głębokiem na Dziśnieńszczyźnie, mają wyraźnie punkty styczne z twórczością Placidi'ego; i one więc oddziałały widocznie na wyobraźnię plastyczną naszego artysty. Podobieństwa zdradza także **fasada Kolegiaty w Katanii na Sycylii,** z r. 1768, **dzieło Stefana Ittara, urodzonego na Wołyniu w r. 1724 i właściciela majątku ziemskiego w Oszmiańskim,** który niedługo przedtem przeniósł się z Polski do Włoch. Obok takiej różnorodności wpływów oraz obok powtarzania czasem cudzych pomysłów, dzieła Placidi'ego wykazują jednak wielką umiejętność stapiania poszczególnych zapożyczeń w jedną i to nową całość artystyczną, a obok tego i samodzielność w rozwiązywaniu poszczególnych zagadnień stylu. Dąży on przy tym do zwartości kompozycji i do stopniowego ukształtowania architektury t. zw. monolitowo — rzeźbiarskiej, t. j. wywołującej u widza wrażenie, jakgdyby cała budowla zrobiona została z jednej bryły.

---

*) Na ostatnim posiedzeniu Sekcji H. Sztuki w Wilnie wygłosił zaproszony w tym celu z Warszawy dr. P. Bohdziewicz powyższy cenny referat, który w streszczeniu jego pióra drukujemy ze względu na znaczenie poruszonego problemu dla Wilna.

19-ta rocznica proklamowania niepodległości Estonii

Uroczyście święcona w Estonii data 24 lutego jest rocznicą proklamowania niepodległości Republiki Estońskiej w r. 1918.

Estonia straciła byt niepodległy jeszcze w zaraniu swej historii, w w. XIII. — Pierwszymi zdobywcami tego kraju byli Duńczycy, których król Waldemar III założył w r. 1219 dzisiejszą stolicę Estonii, Tallin (inaczej Rewel). Po przeszło stu latach panowania, w r. 1346, Duńczycy odstąpili Estonię zakonowi Kawalerów Mieczowych. Potem z kolei na ziemiach Estonii panowali Polacy i Szwedzi, aż wreszcie w r. 1721 w wyniku wojny ze Szwecją (1700—1721), w której sprzymierzeńcami Piotra Wielkiego była Dania i Polska, Estonia została wcielona do Rosji. Panowanie rosyjskie w Estonii trwało nieprzerwanie od tego czasu aż do r. 1917. Rewolucja marcowa w r. 1917, która obaliła rządy Romanowych, stała się zapowiedzią doniosłych zmian w dziejach Estonii. W społeczeństwie estońskim, które z wielkim entuzjazmem powitało obalenie caratu, wzięły górę dążenia i hasła wyzwolenia kraju spod obcego panowania. Za zgodą rosyjskiego sztabu generalnego powstały estońskie narodowe oddziały wojskowe, które odegrały decydującą rolę w odbudowie niepodległego bytu Estonii, one to bowiem stały się zawiązkiem jej siły zbrojnej i zdecydowały o wywalczeniu niepodległości.

Wkrótce po obaleniu caratu zebrał się w Estonii pierwszy sejm estoński, który 28 listopada 1917 r. ogłosił niepodległość Estonii. Teoretycznie data ta jest datą powstania państwa Estońskiego, ale wybuch rewolucji bolszewickiej w Rosji, który ogarnął również Estonię, opóźnił dzieło usamodzielnienia się tego kraju. Rady robotnicze i żołnierskie, które utworzyły się wówczas w całym kraju, nie uznały uchwały sejmu estońskiego. Estonia znalazła się pod silnym terrorem bolszewickich rządów, a jednocześnie kraj zaczęły okupować posuwające się na wschód oddziały wojsk niemieckich. Zanim doszły one do stolicy, narodowe wojska estońskie, wyparłszy z Tallina oddziały rad robotniczo-żołnierskich, proklamowały manifest sejmu estońskiego o utworzeniu „Estonii w jej granicach historycznych i etnograficznych, jako republiki demokratycznej". Ten doniosły w dziejach współczesnej Estonii fakt stał się 24 lutego 1918 roku, która to data jest odtąd dniem święta narodowego Estonii.

Podobnie jak i za pierwszym razem, po ogłoszeniu niepodległości, byt niepodległy Estonii znów został zagrożony w swych podstawach. Kraj zajęły wojska niemieckie, których okupacja ciężko zaważyła na życiu młodego państwa. Dopiero przegrana Niemiec na froncie zachodnim uwolniła Estonię od okupantów niemieckich i nad Estonią rozłoczyła ochronę koalicja. Na skutek tworzenia się na terenie Estonii „białej" armii gen. Judenicza kraj został wciągnięty w wojnę z bolszewikami. Przeszło rok trwała wojna Estończyków z bolszewikami. Zakończona została 2 lutego 1920 r. pokojem w Dorpacie, który po 700 latach niewoli przywrócił Estonii byt niepodległy.

Od pierwszej chwili utrwalenia niepodległości w skrystalizowanej już formie państwowej, utrzymywała Estonia przyjazne, nacechowane sympatią, stosunki z Polską. Dzisiaj, w rocznicę doniosłego aktu, w dniu święta narodowego Estonii, opinia i społeczeństwo polskie jednoczą się ze społeczeństwem estońskim w jego radosnych uczuciach, życząc niezależnej republice bałtyckiej całkowitego powodzenia w spełnieniu dążeń do pomyślności i dobrobytu kraju,

Peyotl — najrzadszy z narkotyków
działa umoralniająco

Wśród pustyni meksykańskiej rośnie zrzadka mała niepozorna roślina, odmiana kaktusa — zwana peyotlem.

Tak nazywają ów kaktus — biali. Dla Indian meksykańskich jest to roślina święta, wcielenie bóstwa Hikuri. Od tysięcy lat czciciele kaktusa odprawiają przez 2 miesiące w roku uroczystości religijne wśród rozległych pustyni. Odbywa się też wówczas zbieranie niezwykłej rośliny przez korowód czerwonoskórych.

Czymże odznacza się kaktus, w którym moc nadprzyrodzoną widzą meksykańscy Indianie?

Peyotl ma doprawdy działanie niezwykłe. Wypróbowali je także biali, zrobili z tej rośliny szereg ekstraktów i sprzedają po wysokiej cenie ciemny proszek — najrzadszy z narkotyków.

Zażycie peyotlu wywołuje niesamowite wizje wzrokowe. Człowiek pozostaje przytomny, myśli jasno, trzeźwo, a przed oczami jego rysuje się świat zjawiskowy. Barwne złudy wtapiają się w tło realne, narzucają się plastycznym kształtem, zwodzą jak fata morgana.

Ale działanie peyotlu nie ogranicza się do tego. Bóstwo Hikuri ma moc umoralniającą. Nawet w stosunku do „niewiernych" białych. Ten dziwny narkotyk tak wpływa na psychikę, że człowiek odczuwa w sposób wzmożony wyrzuty sumienia. Grzechy popełnione wydają się większe, niż kiedykolwiek, narzucają się z męczącą wyrazistością. To też Indianie twierdzą, że bóstwo Hikuri karze grzeszników.

Peyotl wyostrza także widzenie przedmiotów realnych, stwarza przez czas działania sztuczną dalekowzroczność, zastępuje niejako... lornetkę polową.

Wiedzą o tym Indianie. I kiedy wyruszają na zbieranie czczonego przez siebie kaktusa — tylko raz do roku — wolno im żuć liście pierwszej zerwanej rośliny. Ułatwia to zbieranie dalszych.

Mądrość białego człowieka pozwoliła mu zbadać skład chemiczny peyotlu; wiadomo, że składa się on z pięciu alkaloidów, między innymi — jest meskalina, produkowana też jako oddzielny narkotyk. Ale nie wyjaśnia to ani trochę tajemniczego działania kaktusa, który daje wizje i zmusza do wyrzutów sumienia.

Znaczek pocztowy z podobizną P. Cornelli'a

Znaczek pocztowy wydany przez francuską Dyr. Poczt z okazji 300-lecia „Cyda".

Henryk Duvernois

Zmarły niedawno pisarz francuski Henri Duvernois był jednym z najciekawszych literatów francuskich. Pierwsze swoje dzieło wydrukował w 17 roku życia. Bezpośrednio potem wstąpił do dziennikarstwa, będąc zwykłym reporterem w pismach „Presse", „Patrie" i „Soleil". Twórczość pisarska Duvernois odznaczała się przede wszystkim niezwykłym urozmaiceniem. Po tragicznym w wyrazie tomie powieściowym wydanym w 1902 r., następuje farsa p. t. „Łoże małżeńskie". Prawdziwą popularność zdobył Duvernois w roku 1909, wydając wnikliwy tom o życiu paryskim. Odtąd wydaje on stale nowe dzieła, osiągając cyfrę 30 tomów powieści, nowel i komedyjek. Cała twórczość oryginalnego pisarza nacechowana była optymistycznym realizmem, który przeciwstawiał się zwycięsko realizmowi pesymistycznemu, którego typowym przedstawicielem był Emil Zola. Kilka lat temu otrzymał Duvernois wielką nagrodę literacką Akademii Francuskiej za całokształt pracy pisarskiej. Jego słynny kolega po piórze, Georges de Porto-Riche, powiedział o nim: „ten tkliwy, zręczny i przemiły kolega Henri Duvernois przejdzie do historii serca".

Grypa szalała w Warszawie
17.000 porad lekarzy Ubezp. dziennie

Odbyło się posiedzenie władz Ubezpieczalni Społecznej w Warszawie, na którym omówiono bardzo szczegółowo sposób opanowania szalejącej epidemii grypy, która wpłynęła ogromnie na zwiększenie się frekwencji do lekarzy i aptek Ubezpieczalni. Udzielano 17.000 porad dziennie, a ilość wydawanych leków przekraczała 24.000 recept dziennie. Ubezpieczalnia musiała zaangażować dodatkową rezerwę lekarzy, w liczbie ponad 400 lekarzy oraz wzmocnić pracę w aptekach. Koszt zwalczania epidemii oblicza się przypuszczalnie na sumę ponad 400.000 zł.

ŻART NA STRONIE

DANTE
„Piekła" pieśń XXXIV

...Coraz to niżej zstępowałem na dno,
mijając dusze, chłostane męczarnią.
O nieszczęśliwi, co w te głębie wpadną!

Oto po piargach nieprzykrytych darnią
cień jakiś zmyka, gnany niepokojem
nieurodzoną otoczon dzieciarnią.

— Stań cieniu, powiedz o nieszczęściu swojem —
tak zawołałem litością przejęty,
On stanął rzekłszy: „Świat mienił mnie Boyem,

Szczęśliwie żyłem, choć teraz przeklęty.
Płodziłem myśli, szerzące zepsucie,
za to dziś srogie płacę alimenty.

Muszę je niańczyć wciąż, a nie mam siły
ja, co miód z słówek zbierałem, jak motyl
i tak ceniłem sobie spokój miły.

Bardzo mam tutaj niewygodny hotel,
a na dobitkę nawet mi zabrano
akademickie pobory i fotel.

A Irzykowski przychodzi co rano
(bo ma dotychczas darmowe przejazdy)
i się raduje, że mię ukarano,

gdy on ma niebo, ordery i gwiazdy"...

TEODOR BUJNICKI.

Nasze dzieci

— Mam już sześćdziesiąt lat, ale nie przypominam sobie, abym kiedykolwiek w życiu skłamał.

— Tak, papciu, w twoim wieku pamięć już nie dopisuje.

Bezkonkurencyjna

— Ciężko wytrzymać z moją żoną. Przez cztery godziny potrafi gadać na jeden temat!

— Phi! Moja żona nie potrzebuje do tego żadnego tematu!

Dobra rekomendacja

— Co ci powiedział dentysta, kiedy mu powiedziałeś, że ja cię do niego skierowałem?

— Powiedział, żeby mu zapłacić z góry.

Sztuka kochania

— Jak możesz wymagać, żebym cię kochał, kiedy jesteś dla mnie taka obojętna!

— To nie sztuka kochać „dlatego, że". Sztuka kochać „pomimo że!"

On już wliczył

Przyszły teść do przyszłego zięcia:

— Jaki dochód miesięczny posiadać będzie pan?

— Około tysiąca złotych.

— To doskonale, bo moja córka będzie miała tyleż.

— Ja już to wliczyłem, proszę pana.

Egiptologia

On: — Czy każda mumia musi liczyć 4.000 lat?

Ona: — Nie, ty na przykład masz tylko 60 lat.

On

Ojciec do dzieci: — Kto był w tym roku najgrzeczniejszy i robił wszystko, co każe mamusia?

— Ty, tatusiu.

Podróż poślubna

Konduktor do młodej pary, odbywającej podróż poślubną:

— Bardzo państwa przepraszam, ale nasz pociąg stoi już od dwóch godzin na ostatniej stacji.

W aucie

— Otrzymał pan już wiadomość od swego przyjaciela z jego tournée automobilowego?

— Owszem, jedną pocztówkę z komisariatu policji, drugą ze szpitala.

Miasto nieszczęsnych uciekinierów

Całe miasto namiotów, w których znalazło chwilowe schronienie tysiące rodzin, ewakuowanych ze swych ojczystych siedzib w dolinie rzeki Missisipi przed straszną powodzią.

Cyganiewicz w Warszawie

Do Warszawy przybywa w końcu bież. tygodnia słynny zapaśnik polski St. Zbyszko — Cyganiewicz, który weźmie udział w międzynarodowym turnieju zapaśniczym walki wolno amerykańskiej w Cyrku.

Słoń i pączki

W wiedeńskim cyrku Buscha wydarzył się tragikomiczny fakt. Dyrekcja cyrku zamówiła u jednego z cukierników 3.000 pączków w celu obdarzenia nimi dzieci na specjalnym przedstawieniu. Przypadek chciał, iż jeden ze słoni, które oczekiwały na swój numer, natrafił na skrzynkę z pączkami, ustawioną w kącie korytarza. Słoń jak słoń: obmacał skrzynkę trąbą, wywąchał coś, podważył wieko i... zaczęło się. W ciągu 10 niespełna minut 1.200 pączków znalazło się w pojemnym brzuszku słonia. Teraz, na tle tej historii, wynikła sprawa sądowa — cyrk nie chce zapłacić za pączki, twierdząc, iż cukiernik winien był przysłać kogoś do pilnowania pączków, cukiernik zaś zwala winę na cyrk, twierdząc, że jego czeladnicy nie umieją „obcować" ze słoniami. Najwygodniejszą jest oczywiście pozycja słonia, który zjadł pączki i do sądu nie pójdzie.

Narodziny księcia Neapolu

W Neapolu przyszedł na świat syn następcy tronu włoskiego ks. Humberta i ks. Marii Piemonckiej, ochrzczony jako książę Neapolu, Wiktor Emanuel. Ponadto nowonarodzony książę otrzymał 10 innych imion. Z okazji tego wydarzenia na pałacu królewskim w Neapolu, gdzie przyszło na świat książęce dziecko, wywieszono kokardę wraz z wstęgami o barwach domu sabaudzkiego. Moment ten przedstawia nasze zdjęcie.

Posłuszne dziecko

Na podwórzu kamienicy bawią się dzieci. Wchodzi jakiś pan i mówi do jednego z nich:

— Czy nie wiesz mały, gdzie tu mieszka pani Kaktusińska?

— Wiem.

— Czy możesz mnie tam zaprowadzić?

— Mogę.

— No to zaprowadź. Dam ci dwadzieścia groszy na cukierki.

Chłopiec prowadzi obcego pana do drugiego podwórka, do sieni, potem schodami na szóste piętro i mówi:

— Tu mieszka pani Kaktusińska. Ale jeżeli pan chce z nią mówić, to musimy wrócić, bo jej nie ma w domu. Stała właśnie w bramie i rozmawiała z panią dozorcową...

Brzydki pesymizm

Pan Wacio i panna Mania siedzą na otomanie. Sami. Słońce już zaszło i w pokoju panuje miły półmrok. I pan Wacio i panna Mania milczą. Wreszcie p. Wacio ośmiela się postawić dyplomatyczne pytanie:

— A gdybym tak teraz panią pocałował?

— To co?

— To by się pani napewno na mnie obraziła!

— Panie Waciu! — odpowiada wtedy panna Mania. — Jeśli mamy zostać przyjaciółmi, to musi się pan oduczyć tego ciągłego pesymizmu!

(z „Szarży").

Powiastka tragikomiczna

Noc Prosperowi groziła:
czekaj-że, ramionami zimnymi ogarnę,
żadna nie obroni cię siła
przede mną, przed czarną.

Diabeł kulawy krzyczał:
grzeszne jest twoje życie,
przepiłeś folwark Prosiołkowicze,
więc ciebie w piekło pochwycę.

Szły co raz gorsze przeczucia:
ty taki owaki, moralna zgnilizno,
za nic się nie chcesz nawrócić,
w żadne nie wierzysz ojczyzny.

Tak Prosperowi życie obrzydło:
strach począł nad nim kołować,
więc zwyczajnego najadł się mydła,
wniosek stąd prosty: zwariował.

Wreszcie u ciotki na strychu
nieszczęśliwy powiesił się Prosper.
A przecież kiedyś oddychał,
a przecież kiedyś szczepiono mu ospę.

Życiowe tak oto skończyły się pychy —
i tylko księżyc srebrne gra arie,
i tylko niewywrotowy, łagodny i cichy
wisi na sznurze wariat.

JAN HUSZCZA.

Odpowiedzi

P. Klemba Józef. Dziękujemy za pamięć o nas. Nadesłanych żartów nie możemy wykorzystać: jeszcze dużo w nich „wody", muszą być bardziej „esencjonalne". Prosimy o dalszy materiał do przejrzenia.

Nardzi. Zawartość dowcipu nieproporcjonalna w stosunku do rozwlekłości wierszyka. Możeby go Pan skrócił i wygładził, nieliczne zresztą, usterki stylistyczne?

MATERIAŁY DO „ŻARTU NA STRONIE" NALEŻY NADSYŁAĆ NA ADRES REDAKCJI DLA ANATOLA MIKUŁKI.

Do Hiszpanii przez Jarosław
wybrali się 14-letni warszawianie

Na dworcu w Jarosławiu zatrzymano dwóch 14-letnich chłopców z Warszawy, Henryka Banasiaka i Wacława Krzysztofika, którzy uciekli z domu, aby wziąć udział w wojnie hiszpańskiej po stronie wojsk narodowych. Obu ujęto pod zarzutem jazdy pociągiem bez biletu.

2 piękne rysie upolowano koło Budsławia

W dniach 20 i 21 lutego odbyło się w lasach majątku Iłów, koło Budsławia doroczne polowanie na rysie, na którym padły dwa piękne okazy tego rzadkiego zwierza.

Oba rysie ubił właściciel Iłowa p. Aleksander Radwan-Okuszko.

Pasternak i trzej literaci - żydzi
osadzeni w Berezie

Przed kilkoma dniami aresztowano poetę Leona Jakuba Pasternaka, którego osadzono w areszcie urzędu śledczego do dyspozycji władz administracyjnych. Jak się dowiadujemy Pasternak został wysłany do obozu odosobnienia w Berezie Kartuskiej. Wraz z Pasternakiem wysłano do Berezy literatów Moszka Rakowskiego (Otwock), Nisona Tykocikskiego i Arona Walda.

Wszystkim czterem zarzucana jest działalność wywrotowa.

Wysoka wartość niewątpliwych dzieł Placidi'ego oraz fakt posiadania tytułu „Architekta Jego Królewskiej Mości", obok względnie małej ilości prac jego nam obecnie znanych, zmusza do przypuszczenia, że artysta zapewne był również twórcą i szeregu innych budowli bądź w Krakowie, bądź gdzieindziej i że tylko zatarło się wspomnienie o jego w tej mierze zasłudze. Poszukiwania tego rodzaju muszą być oparte, oczywiście, na zestawieniu poszczególnych budowli względnie projektów i rysunków, przyczym muszą być brane pod uwagę nie tylko dane dotyczące dat budowy, lub osób, dla których te prace były wykonane, — lecz także i cechy stylowe porównywanych dzieł sztuki.

Zastosowana do Placidi'ego, metoda tego rodzaju pozwala na związanie z jego nazwiskiem całego szeregu budowli, przyczym jednak stopień prawdopodobieństwa nie zawsze będzie jednakowy. W grę wchodzą przede wszystkim następujące kościoły: po-Trynitarski (obecnie Bonifratrów) w Krakowie (1739—59), P. P. Wizytek w Warszawie (1728—1761), kościół we wsi Kobyłka pod Warszawą (1740) oraz fasada frontowa, szczyt tylnej elewacji i wystawa wielkiego ołtarza w kościele Św. Jana w Wilnie po roku 1737. Jeżeli jednak w Warszawie lub Krakowie chodzi jedynie o przypisanie Placidi'emu tego lub innego poszczególnego zabytku, **to w Wilnie „problem Placidi'ego" jest ściśle związany z problemem twórcy pewnego kierunku i pewnej szkoły, która stworzyła swoiste cechy pewnej grupy zabytków baroku wileńskiego drugiej i trzeciej ćwierci XVIII w.**

Na terenie Wilna i Wileńszczyzny, te zabytki, które muszą być — oczywiście, z wielką ostrożnością — wzięte pod uwagę, podzielić należy na trzy grupy: wczesną, z okresu przed r. 1743, t. j. z czasu, kiedy Placidi jeszcze nie osiadł na stałe w Krakowie, następną, obejmującą data 1743-1761 (koniec budowy kościoła P. P. Wizytek w Warszawie), wreszcie późną,— z lat 1761-1767 względnie do r. 1770. Do pierwszej grupy zaliczyć można poza wymienionymi przeróbkami w kościele św. Jana w Wilnie, wieżę i fronton na fasadzie b. kościoła Karmelitów w Głębokiem (w Dziśnieńszczyźnie, r. 1735) oraz kościół P. P. Wizytek i być może wieżę przy kościele Wszystkich Świętych w Wilnie. Do drugiej grupy (1743—1761) należą: kościół w Berezweczu (Dziśnieńszczyzna), bożnica w Druji, zaś na terenie samego Wilna: brama klasztoru Bazylianów, kościół św. Jerzego i częściowe przeróbki (n. p. konfesjonał) w kościele Dominikanów. Ciekawym jest przytem, że w tym drugim okresie daty rozpoczęcia względnie ukończenia wymienionych tu budowli w sposób wprost fascynujący zbiegają się z lukami w pobycie Placidi'ego w Krakowie. Wreszcie do 3-ciej grupy zaliczamy: ołtarze w kościele św. Teresy i filary pod chórem muzycznym u Dominikanów, na prowincji zaś końcowy okres budowy kościoła w Berezweczu (1766), a być może i kościół w Udziale, również na Dziśnieńszczyźnie (1777).

Ponieważ byłoby wysoce niebezpiecznym przypisywać tak wielką ilość prac jednemu artyście — nawet gdyby dostarczał tylko projektów — należy tu mówić raczej jedynie o „szkole Placidi'ego". Jedno można już dzisiaj podnieść z naciskiem: wszystkie te budowle stanowią pewną określoną grupę, wyodrębniającą się od innej jeszcze, też bardzo ważnej a bardziej lokalno — polskiej, reprezentowanej n. p. przez kościół św. Katarzyny, dzieło Glaubicza z Wilna i kościół Misjonarzy w Wilnie oraz katedrę unicką w Połocku, którą jak dowiódł prof. Morelowski, przebudował wówczas warszawski mistrz B. Kosiński. Natomiast poprzednia grupa ma tyle punktów stycznych z innymi niewątpliwymi dziełami Placidi'ego, **że trudno przypuścić, aby odcień wileński baroku powstał bez współudziału tego artysty.** Duża jednak ilość wykonanych zabytków tej grupy oraz znajomość epoki i mnożące się odkrycia archiwalne każą, zdaniem prof. Morelowskiego, przypuszczać, że przy rozpracowywaniu planów i przy ich realizacji kolaborował, bezpośrednio lub pośrednio, cały szereg innych, związanych wspólnymi nastawieniami artystów, wśród których znajdowały się pewno i jednostki polskie w ogóle, a lokalne w szczególności. Dalsze badania prowadzone obecnie wspólnymi siłami przez naszych historyków sztuki pozwolą w przyszłości zorientować się bliżej, jakie poszczególne zasługi jakim przypadają indywidualnościom. Prace naukowe w tej mierze są tym więcej na czasie, że piękno późnego baroku wileńskiego coraz więcej jest docenianym i budzi coraz większe zainteresowanie nawet w sferach zagranicznych specjalistów.

Dr. Piotr Bohdziewicz.

—|=|—

Przymus czystości w Wilnie

Kto skorzysta, kto straci i kto protestuje

Jak nas informują do urzędu wojewódzkiego w Wilnie wpłynęły **dwa protesty** przeciwko nowej miejskiej taryfie wodociągowo-kanalizacyjnej, uchwalonej jednogłośnie przez radę miejską miasta Wilna w dniu 14 bm. i obecnie czekającą na zatwierdzenie przez władze wojewódzkie. Jeden z tych protestów ma pochodzić od żydowskiego związku właścicieli nieruchomości w Wilnie, drugi zaś od kilkunastu, czy kilkudziesięciu osób, właścicieli nieruchomości na Zwierzyńcu. Protesty te przedstawiają nową taryfę jako niekorzystną dla wielu właścicieli nieruchomości w mieście i **proszą o niezatwierdzanie** jej w brzmieniu, uchwalonym przez radę miejską.

TENDENCYJNE OŚWIETLENIE.

Każdy kto zna nową taryfę wod.-kan. przyzna, że takie jej oświetlenie, na jakie się zdobyli autorzy protestów, jest tendencyjne i po prostu rozmija się z prawdą, bo przemilcza wszystkie jej dodatnie strony, które mogą wpłynąć **na podniesienie stanu higienicznego** we wszystkich prawie bez wyjątku nieruchomościach w Wilnie.

WILNO NA „BRUDNYM" KOŃCU.

Jakie cele przyświecały autorom (ściślej mówiąc autorowi — nacz. Jenszowi) nowej taryfy?

Otóż przede wszystkim trzeba stwierdzić, że Wilno jest miastem brudnym. Nie chodzi tu jednak o zawsze pełne kurzu albo błota ulice lub zaułki z cuchnącymi ściekami. Wilno w porównaniu z innymi miastami Polski konsumuje kompromitująco mało wody. Warszawa na dobę zużywa do **110** tysięcy mtr.³, Kraków do 30 tys., Lwów do 25 tys., a Wilno zaledwie do 5 tysięcy mtr.³. Pięć razy mniej niż nie wiele większy Lwów. Gdybyśmy „oceniali" czystość mieszkańców miast na podstawie ilości zużytej wody, Wilno znalazłoby się w wykazie na „brudnym" końcu.

ZA WYSOKIE OPŁATY.

Na niską konsumcję wpływa niewątpliwie niedostateczne zaopatrzenie miasta w sieć wodociągowo-kanalizacyjną. Narzekano pozatem na wysokie opłaty za wodę, co zmuszało właścicieli kamienic do daleko posuniętych oszczędności, jak później zobaczymy, niekiedy po prostu groteskowej.

Na obowiązującą dziś jeszcze taryfę narzekano pozatem z innych jeszcze względów.

Zawiera ona przymus opłat za wodę i kanalizację w tym wypadku gdy właściciel nieruchomości nie przyłączy się do sieci, ułożonej na jego ulicy. Ten „przymus" ma zmuszać właścicieli nieruchomości do przyłączania się do ułożonych wodociągów i kanalizacji.

OPŁATY ZA NIEKORZYSTANIE.

Otóż uważano słusznie, że taryfa ta jest krzywdząca dla właścicieli mniejszych nieruchomości.

Opłaty za **niekorzystanie** (nazwijmy to tak) z wodociągów lub z kanalizacji pobierano, licząc od osoby po 67 groszy miesięcznie. Jeżeli zaś ulica była jednocześnie i skanalizowana i zaopatrzona w wodociąg, a właściciel nieruchomości mimo to nie przyłączył się do sieci, opłatę podwajano.

MAŁE DOMKI POKRZYWDZONE.

Najgorzej na tym wychodziły **nieruchomości mniejsze, położone poza centrum miasta.** Nieprzyłączanie się do sieci małych domków jest bardziej może zrozumiałe, niż większych kamienic. W wielu starych drewnianych domkach, skazanych już na zniesienie w niedalekiej przyszłości, koszt inwestycyj nawet by się nie zamortyzował. Domki te gęściej zamieszkałe musiały płacić za niekorzystanie z sieci wod. kan. bardzo duże dla ich budżetów sumy. Natomiast większe kamienice, nie przyłączone do sieci, słabiej w stosunku do „płaszczyzny mieszkalnej" zaludnione, płaciły stosunkowo mało. Szczególnie kamienice w dzielnicach handlowych.

„NIESAMOWITA" HIGIENA.

Zresztą właściciele dużych kamienic znaleźli sposób na zmniejszenie i tej sumy. Wprowadzali na podwórze wodociąg i wydzielali mieszkańcom po trzy litry „na głowę" **w ciągu doby.** Dosłownie po trzy litry. Taki „kamienicznik" płacił więc za 3 litry wody od osoby plus **100** proc. tej sumy za niekorzystanie z **kanalizacji.** Można sobie wyobrazić jaka czystość panowała w kamienicy, której stałym mieszkańcom wydzielano po 3 litry wody na dobę i która nie posiadała kanalizacji.

Stwarzało to **niesamowite warunki higieniczne.**

W BŁĘDNYM KOLE.

Zarząd miejski znajdował się w błędnym kole. Narzekano na niesprawiedliwość taryfy, na zbyt wysokie ceny wody, a tymczasem konsumcja tej wody była tak mała, a przytem nie zdradzała wyraźnej tendencji zwyżkowej, że nie można było myśleć o obniżaniu cen metra³.

Aby wyjść z tego błędnego koła postanowiono **zreformować taryfę od podstaw.**

Nowa taryfa, uchwalona już przez radę miejską, da wprawdzie miastu mniej o 250 tysięcy złotych rocznie, za to zwiększy znacznie konsumcję wody, co wyjdzie higienie miasta na dobre.

Ustalono pobierać opłaty za wodę i kanalizację oraz za niekorzystanie z nich po 5 proc. miesięcznie od dochodu brutto nieruchomości, mówiąc zaś inaczej po 5 proc. od komornego. Wzamian każdy stały mieszkaniec z tych nieruchomości ma po 25 litrów wody na dobę. Wodą zaś zużyta ponad tę normę podlega opłacie w wysokości po 80 groszy za mtr.³ (zamiast 1,20 zł. starej taryfy).

KTO SKORZYSTA, A KTO STRACI?

Taryfa nowa przynosi ulgi dla wszystkich domów na przedmieściach i dla niektórych kamienic w śródmieściu gęsto zamieszkałych.

Na konkretnych przykładach wystąpi to jasno. Pewna kamienica na ul. Moniuszki, gęsto zamieszkała, a nie przyłączona do sieci, płaciła dotychczas 1182 zł. rocznie, po wprowadzeniu nowej taryfy będzie płaciła po 640 złotych rocznie. To jest kamienica, której właściciel zyska na nowej taryfie.

Przykład kamienicy, która straci. Dom handlowy na Niemieckiej. Płacił po 3280 złotych, będzie płacił po 5,130 zł. rocznie. Kamienica przy ulicy Królewskiej 9 płaciła po 1480 zł., będzie — po 1525 zł.

POWINNA BYĆ ZATWIERDZONA.

Z tego widać jasno kto inspiruje protesty i komu zależy na tym, aby nowa taryfa wodociągowo — kanalizacyjna nie została zatwierdzona przez władze wojewódzkie.

Należy też spodziewać się, że urząd wojewódzki **da należytą odprawę** tym protestom, zatwierdzając taryfę, która na radzie miejskiej nie spotkała się z żadnym sprzeciwem.

Wł.

Konkurs pamiątek regionalnych z Wileńszczyzny

W związku z przypadającym w tym roku obchodem 550-lecia Wilna, został zorganizowany niezwykle interesujący konkurs pamiątek regionaln. Wileńszczyzny. Na konkurs ten 70 osób nadesłało przeszło 300 prac, przyczem wiele z nich zostało wykonanych przez oryginalnych artystów ludowych. Z pośród nagrodzonych prac, reprodukujemy dwa ciekawe zdjęcia, świadczące o bogatych i pomysłowych wzorach naszego przemysłu ludowego. Na zdjęciu 1 — miniatury wileńskich krzyżów przydrożnych, w wykonaniu p. Leona Jurewicza. Na zdjęciu 2 — typy ludowe — lalki — w wykonaniu Rodziny Kolejowej w Wilnie. —

Stołpce

— **Zjazd chrześcijańskiego kupiectwa, rzemiosła** i przemysłu w Stołpcach w dn. 21 bm. wystosował do p. wojewody nowogródzkiego A. Sokołowskiego depeszę treści następującej:

„Pierwszy powiatowy zjazd chrześcijańskiego kupiectwa, rzemiosła i przemysłu powiatu stołpeckiego przesyła Ci, Panie wyrazy czci i hołdu. W dniu uroczystego zjazdu organizacyjnego **ślemy** zapewnienia pracy gospodarczej dla rozwoju potęgi Państwa w myśl wytycznych rządu i ugruntowania handlu, przemysłu i rzemiosła budząc do życia chrześcijański stan średni. Prezydium Zjazdu: inż. Kazimierz Kraszewski — prezes Stow. Kupców Chrześc., Mieczysław Kosz — prezes Chrześc. Bezpr. Kasy, Dominik Kosowicz — prezes Chrześc. Zw. Rzem.".

Nieśwież

— **Kursy dla zarządów Kółek Rolniczych.** Celem usprawnienia działalności organizacyj wiejskich zostały zorganizowane kursy dla zarządów kółek rolniczych i działaczy społecznych, które się odbyły w dniach 15, 16 i 17 bm. w Klecku, pow. nieświeskiego.

Wilejka pow.

— **Odbyło się doroczne walne zebranie Polskiego Czerwonego Krzyża.** Ze sprawozdania wynika, że PCK ma w powiecie około 500 członków, zgrupowanych w 5 kołach. Niezależnie od tego istnieje 60 kół PCK młodzieży szkolnej. W roku ubiegłym PCK zorganizował dwie półkolonie dla 90 dzieci szkolnych oraz zajmował się organizowaniem i szkoleniem drużyn ratowniczo-sanitarnych. W roku bieżącym PCK zamierza zorganizować w pow. wilejskim 6 półkolonii dla dzieci oraz nabyć samochód sanitarny dla przewożenia chorych. Zebraniu przewodniczył inspektor Laskowski.

Wołożyn

— **Pod pociągiem wskutek własnej nieostrożności.** 21 bm. na odcinku kolejowym Lida — Mołodeczno, na stacji kolejowej Juraciszki, w pociągu będącym w biegu, usiłował przejść do następnego wagonu jadący bez biletu Eliasz Stankiewicz z Baczesznik (gm. juraciska). W czasie przechodzenia wypadł on z wagonu i doznał ogólnego potłuczenia.

Po udzieleniu pomocy rannego odwieziono do domu.

Większ właściciele ziemscy i przemysł najmniej dają na bezrobotnych

22 bm. w sali konferencyjnej Urz. Wojewódzkiego w Nowogródku odbyło się w obecności wojewody Sokołowskiego walne zebranie Wojewódzkiego Obywatelskiego Komitetu Pomocy Zimowej Bezrobotnym. Przewodniczył gen. Grzmot Skotnicki.

W sprawozdaniu przewodniczący stwierdził, że wyniki zbiórki są niewystarczające, poza nielicznymi wyjątkami. Najlepiej przeprowadzono zbiórkę w powiecie nieświeskim, a więc 82 proc. zboża, 56 proc. ziemniaków i 49 proc. gotówką. Po pow. nieświeskim idzie pow. nowogródzki, potem baranowicki, szczuczyński, wołożyński, lidzki i stołpecki.

Ogólny efekt zbiórki: zboża 27 procent czyli 105,2 tonn, ziemniaków 44,1 proc. — czyli 859 i pół tonn i gotówką zł. 104.308.

Jak dotychczas, najsłabsze są wpływy od właścicieli większych obiektów rolnych oraz większości przemysłowców. W związku z tym Komitet postanowił zastosować sankcje w stosunku do osób nie wywiązujących się z zobowiązań na rzecz pomocy zimowej, mianowicie w postaci ogłoszeń w prasie.

Przed ogłoszeniem w prasie będą wystosowane przypomnienia pod adresem opieszałych.

Na co chorują w Wileńszczyźnie

Inspektor lekarski sporządził wykaz zachorowań i zgonów na choroby zakaźne i inne, występujące nagminnie w woj. wileńskim w czasie od 14. II. do 20. II. rb. Zanotowano 79 wypadków (w tym 2 zgony) odry, 58 grypy, 55 jaglicy, 31 duru plamistego, 22 (w tym 4 zgony) gruźlicy, 15 zapalenia opon mózg.-rdzeniowych, 13 (w tym 2 zgony) róży, 10 (w tym 2 zgony) krztuśca, 3 duru brzusznego, 3 płonicy, 3 zakażenia połogowego, 3 ospy wietrznej, 2 błonicy, 1 tężca.

Orany

— **Kierownictwo Publ. Szkoły Powsz.** w Koniawie — wsi, gm. orańskiej w imieniu dzieci tutejszej szkoły i własnym składa najserdeczniejsze podziękowanie Wydawnictwu „Ossolineum" za dar dla tutejszej szkoły w postaci podręczników niezamożnej dziatwie i książek do biblioteki szkolnej. Jednocześnie dziękuje Wileńskiemu Radiu za uprzejme pośrednictwa w otrzymaniu wspomnianego daru.

W. K.

— **Wyjaśnienie w sprawie strzału do mieszkania nauczyciela.** W związku z notatką umieszczoną w „Kurjerze Wileńskim" z dn. 6. I. 1937 r. p. t. „Strzały do mieszkania nauczyciela", mieszkańcy wsi Koniawa wyjaśniają, że w/w strzał spowodował Światłowicz Jan, syn właściciela lokalu, w którym zamieszkuje tut. nauczyciel, Kondrakiewicz Wacław.

Na skutek tego, iż wspomniana notatka oddziałała na tutejsze środowisko w tym sensie, że nieznający wyników dochodzenia może sądzić, iż rzekomo dotychczas mieszkańcom tut. wsi przypisują rozmyślne strzelanie do mieszkania nauczyciela, wyjaśniamy, w oparciu o wynik dochodzenia i świadka strzału co następuje:

8. 12. 36 r. w godzinach obiadowych podczas nieumiejętnej manipulacji pistoletem syst. „Nagan" przez Światłowicza Jana nastąpił strzał. Kula przebiła drzwi mieszkania Światłowiczów i znajdujące się vis a vis drzwi mieszkania nauczyciela oraz zamknięty lufcik. Broń należała do ojca Jana Światłowicza. Światłowicz Jan, chcąc zatuszować wypadek, wbił w otwór od kuli w swych drzwiach gwóźdź, a następnie dostał się do mieszkania nauczyciela i zamalował otwór od kuli w drzwiach nauczyciela farbą koloru drzwi. W lufciku zaś, zasłoniętym firankami otworu nie zauważył. Zaraz po wypadku powrócił nauczyciel, który, gdy mu się nie udało do 31. 12. 36 r. wykryć sprawcy na własną rękę, złożył meldunek w posterunku policyjnym, w rezultacie czego zostało przeprowadzone dochodzenie.

K. W.

Głębokie

— **Onegdaj żegnało społeczeństwo gminy plisskiej** cenionego kom. posterunku P. P. st. przodownika p. Aleksandra Kisiela, który został przeniesiony do Mołodeczna na równorzędne stanowisko. — St. przodownik Kisiel pozostawił po sobie serdeczne wspomnienia. Miał on specjalny dar ujmowania ludzi na tak trudnym stanowisku w służbie policyjnej.

Społeczeństwo gminy plisskiej żegnając p. Kisiela życzyło mu owocnej pracy na nowym stanowisku.

M. S.

Brasław

— **Rekrutacja robotników do Łotwy.** Zarządy gmin powiatu brasławskiego przystąpiły już do rejestracji robotnic i robotników rolnych, pragnących wyjechać do Łotwy na roboty sezonowe. Z powiatu brasławskiego w roku bieżącym ma wyjechać 3.000 osób, w tym 65 procent kobiet i 35 procent mężczyzn. Przy rejestracji wzięto pod uwagę miejscowy rynek pracy i zarządy gminne mają czuwać, by wyjazd większej ilości robotników z danej gminy nie naraził na brak robotnika na miejscu. Rekrutacja robotników rozpocznie się prawdopodobnie w pierwszych dniach marca rb.

— **Ochrona dla biednej dziatwy.** Oddział Zw. Pracy Obywatelskiej Kobiet w Brasławiu postanowił zlikwidować prowadzoną od kilku lat w Brasławiu ochronkę dzienną dla dziatwy najbiedniejszej. Ponieważ ochronka ta jest konieczna ze względu na to, że uczęszcza do niej dziatwa rzeczywiście najbiedniejsza i otrzymuje tu nietylko opiekę lecz i pożywienie, na ostatnim posiedzeniu Komitetu Pow. Pomocy Dzieciom i Młodzieży zapadła uchwała, że w dalszym ciągu ochronkę tę będzie prowadził komitet we własnym zakresie, powołując w tym celu specjalną sekcję prowadzenia ochronki.

Wicewojewoda nowogródzki objął urzędowanie

22 bm. przybył do Nowogródka i objął urzędowanie nowy wicewojewoda nowogródzki Alojzy Kaczmarczyk.

Stypendia dla uczniów w pow. brasławskim

Rady gminne wszystkich 15 gmin powiatu brasławskiego przewidziały w budżetach na rok 1937-8 pewne kwoty na stypendia dla niezamożnych a zdolnych uczniów synów rolników.

Sumy te zarządy gminne wpłacą do T-wa Opieki nad zdolną a Niezamożną Młodzieżą, wskazując jednocześnie kandydata do stypendium. Poza tym w budżecie Pow. Zw. Samorządowego przewidziana jest suma zł. 1.500 na stypendia dla niezamożnych uczniów gimnazjum brasławskiego, a rada Komunalnej Kasy Oszczędnościowej w Brasławiu ze swych funduszów przeznaczyła na ten cel kwotę zł. 500. Biorąc pod uwagę te sumy, należy się spodziewać, że w przyszłym roku szkolnym kilkunastu zdolnych uczniów z powiatu brasławskiego będzie uczyło się na koszt samorządów gminnych i powiatowego.

Budżety gminne w pow. mołodeczańskim

Wydział Powiatowy na ostatnim swym posiedzeniu, które odbyło się 20 bm., rozpatrywał i zatwierdził budżety poszczególnych gmin powiatu na rok budżetowy 1937-38. W porównaniu do budżetów zeszłorocznych **zostały zwiększone wydatki w dziale VI, t. j. na oświatę** o kwotę zł. 18.431. Zwiększenie wydatków na oświatę zostało spowodowane zwiększeniem ilości etatów nauczycielskich, jak również zwiększeniem wydatków na zaopatrzenie w sprzęt nowych gmachów szkolnych im. Marszałka Józefa Piłsudskiego, które zostaną oddane do użytku z początkiem nowego roku szkolnego 1 września 1937 r.

Ogólna suma wydatków na oświatę we wszystkich gminach wynosi zł. 103.282, co stanowi około 30 procent budżetu.

Na podkreślenie zasługuje również **zwiększenie wydatków o 410 procent na biblioteki, świetlice i na inne cele, zmierzające do podniesienia kultury duchowej oraz o 248 procent na podniesienie kultury fizycznej.**

Święciany

— **Wzrost ceny drzewa.** Ostatnio zanotowano wzrost ceny drzewa budulcowego i opałowego. Nadleśnictwo święciańskie podwyższyło ceny drzewa opałowego o 1 złoty za metr. Ludność, szczególnie niezamożna, nabywająca opał w lasach państwowych, dotkliwie odczuwa tę zwyżkę cen. **(Ter.)**

— **Próbny alarm** ochotniczej straży pożarnej w Święcianach odbył się w sobotę 20 b. m. o godz. 15. Na odgłos syreny alarmowej dostarczono 7 koni. **(Ter.)**

— **Wieczory dyskusyjne.** Staraniem Rodziny Policyjnej w Święcianach zorganizowano wieczory dyskusyjne, które będą się odbywały we własnej świetlicy zazwyczaj w soboty. Ostatnio 13 bm. wygłoszono odczyty: „Struktura samorządu terytorialnego (p. Wł. Jodko — zast. inspektora samorządowego), „Stosunek policji do społeczeństwa i społeczeństwa do policji" (kom. Dubowski — kmdt powiatowy PP.) i „Abstynencja" (p. A. Kokoszkin — em. nauczyciel). **(Ter.).**

— **Organizacje, stowarzyszenia, związki i t. d.** istniejące na terenie Święcian uprzejmie proszone są możliwie o wcześniejsze przesyłanie zawiadomień z podaniem dnia, godziny i miejsca zebrań, zjazdów, akademii, odczytów i t. p., w celu usprawnienia obsługi prasowej przez „Kurjer Wileński" pod adresem: Święciany, Hotel „Warszawa" — korespondent „**Kurjera Wileńskiego**". **(Ter.)**

SYLWETKI

Pod groźbą utraty chleba

— Tylko proszę bardzo, **aby pan nie** podawał mego nazwiska.

— Czego się pan obawia?

— Mogę pozostać bez pracy w sezonie letnim. Nie dadzą mi jej. Powiedzą — skoro pan nagadał tyle o nas, może pan szukać zarobku gdzieindziej.

— Można więc „zamaskować" nazwisko. Powiedzmy, że nazywa się pan nie Antoni Nowicki, lecz Józef Nawrocki. Napiszę, że to wszystko opowiedział mi

JÓZEF NAWROCKI

b. pracownik cegielni t. zw. „robotniczej" obecnie bezrobotny.

— Zgoda.

Wysłuchajmy więc Nawrockiego.

Mówił przede wszystkim o **przyczynie** zwyżki cen cegły w roku 1936 w **Wilnie.** Otóż do roku 1935 włącznie na **terenie** Wilna było czynnych do dziewięciu **cegielni**, prowadzących ze sobą ostrą **konkurencję.** Wpływało to dodatnio na **jakość** produkowanej cegły. Każdy **starał** się wypuścić na rynek towar lepszy. **Poza** tem oddziaływało to na zniżkę cen cegły. W roku 1935 płacono za tysiąc **sztuk** po 32 do 38 złotych. Oczywiście **ruch** budowlany w Wilnie miał z tego **duże** korzyści. Nie można twierdzić, że te stosunkowo niskie ceny wpływały na **jego ożywienie, bo ruch ten w ogóle był anemiczny,** jednakże **niewątpliwie miały wpływ dodatni.**

W roku 1936 nastąpiło **porozumienie** między większymi cegielniami. **Utworzono** „cichy" kartel. W rezultacie **cegła** zaczęła zwyżkować i doszła do 48 złotych za tysiąc sztuk.

Robotnik w zasadzie nie ma **obowiązku** przejmować się kłopotami **konsumenta** wyrobów swej fabryki czy w tym **wypadku** cegielni. Nowickiego vel Nawrockiego i jego kolegów mało też obchodziła z tego punktu widzenia zwyżka cen cegły. Interesowały ich natomiast i bezpośrednio obchodziły możliwości zwiększenia płac. Usiłowania jednak w tym kierunku przeważnie spaliły na panewce.

Najgorsze zaś było to, że mimo niewątpliwie zwiększonych wpływów właścicieli cegielni zalegali z wypłatą zarobków. Nawrocki może być w tym wypadku klasycznym przykładem. Kiedy go zwolniono w listopadzie cegielnia była mu winna przeszło 200 złotych (słownie dwieście złotych). Suma ta dla budżetu robotnika, zarabiającego miesięcznie od 100 do 150, rzadko do 200 złotych, jest bardzo duża. Nawrocki pracował na akord — to znaczy pobierał wynagrodzenie od wyrobionej ilości cegieł i dlatego miał niejednostajne zarobki.

Podczas pracy wypłacano mu zaliczki. Tłumaczono się brakiem pieniędzy. Po zwolnieniu wypłacano co tydzień po kilkanaście złotych. Jak dotychczas nie wypłacono mu całej sumy. Zalegają na przeszło 20 złotych. Po upływie około trzech miesięcy od chwili zwolnienia.

Nawrocki, jak i jego koledzy, którym nie wypłacono w terminie zarobków, nie skarżył pracodawcy, bo obawiał się, że po uruchomieniu cegielni w sezonie letnim nie otrzyma pracy, jak w ogóle w żadnej cegielni, objętej „cichym" kartelem. Dlatego też bez wyraźnego sprzeciwu godził się na takie skandaliczne ratalne wypłacanie zarobków.

Zbliża się obecnie wielkimi krokami sezon letni. Za kilkadziesiąt dni będą uruchomione cegielnie. Czy znowu i w tym roku robotnicy w cegielniach będą narażeni na nieregularne wypłaty zarobków i czy znowu Nawroccy czy Nowiccy po ukończeniu sezonu letniego będą czekali po kilka miesięcy na całkowitą wypłatę zaległości?

Nawrocki na to nie znalazł odpowiedzi.

Wł.

Gminny Zjazd Koła Młodej Wsi w Raduniu pow. lidzkiego

21 bm. odbył się Zjazd Kół Młodej Wsi gm. raduńskiej.

Zebranie zagaił i powitał zjazd w imieniu OTO i KR p. Kacuszczenko, referent P. R. przy OTO i KR.

Ze składanych sprawozdań wynikało, że praca organizacyjna i ideowa Kół Młodej Wsi usprawnia się i sięga coraz głębiej w szeregi młodzieży wiejskiej, która konsoliduje się i bierze żywy udział zarówno w dziedzinie pracy P. R., jak i oświatowej. W dziale organizacyjnym zostały omówione sposoby prowadzenia pracy PW i WF w Kołach Mł. Wsi oraz prace sekcji młodocianych i sekcji koleżanek. Ze względu na dość znaczne nasilenie organizacyjne w gm. raduńskiej — powołany został do życia Zw. Sąsiedzki Kół Mł. Wsi.

W wolnych wnioskach uchwalono zaprenumerować przez wszystkie Koła Mł. Wsi organ Związkowy „Siew Młodej Wsi", oraz postanowiono wziąć jaknajliczniejszy udział w Powiatowym Zjeździe Mł. Wsi, ponadto wyniesiono uchwałę, aby kupować tylko w sklepie Spółdzielni Rolniczej w Raduniu. Podobne zjazdy odbyły się już w Lidzie, Werenowie, Bieniakoniach, Zabłociu i Honczarach (dla gm. bielickiej i dokudowskiej).

Wędliny podrożały w Wilnie o 12 proc.

23 bm. w starostwie grodzkim wileńskim nastąpiło w porozumieniu z komisją cennikową ustalenie cen wędlin. Z powodu podniesienia się cen żywca podwyższono cenę wędlin o 12 procent.

Podajemy ceny niektórych gatunków, za 1 kg. w złotych, ustalone 23 bm.:

słonina wędzona	2.25
słonina solona	1.80
sadło solone	2.00
sadło wędzone	2.00
szynka got. z kością całą	2.45
rolka	2.70
szynka niekrojona gotow.	3.80
szynka sucha	3.80
szynka wędzona do gotowania	2.00
polędwica	3.80
karkowina gotow i wędzona	3.60
rozmaitości I gat.	3.60
rozmaitości II gat.	315
boczek gotowany i wędzony	2.25
kiełbasa świeża	1.55
kiebasa czosnkowa	1.35
kiełbasa litewska	3.60
rolada faszerowana	3.35
rolada z prosiaka	3.60
kiełbasa pasztetowa	2.25
kiełbasa krakowska I gat.	2.15
kiełbasa krakowska II gat.	1.80
kiełbasa sucha krakowska	2.25
kiełbasa herbatnia	2.15
parówki	2.90
serdelki	2.70
kaszanka	1.10
obrzynki I gat.	1.80
obrzynki II gat.	1.35
szmalec biały	2.25
szmalec półbiały	1.55
szmalec szary	1.35

Zakupy koni dla wojska i na eksport
w Oszmianie

W dniach 17 i 18 lutego 1937 r. w Oszmianie Wojskowa Komisja Remontowa przeprowadziła zakup koni do wojska. Ogółem zakupiono 72 konie na sumę zł. 54.618, w tym z pow. oszmiańskiego 55 koni, wołożyńskiego 8 koni, wil. trockiego 4, lidzkiego 3 konie i wilejskiego 2.

Na ogólną ilość zakupionych 72 koni, właścicielami 67 koni są członkowie Związku Hodowców Koni.

W dniu 19 lutego Pow. Koło Hodowców Koni zorganizowało zakup koni dla Związku Eksporterów, przedstawiciele którego zakupili 27 koni na sumę zł. 15.200. Należy podkreślić, że eksporterzy poszukują przeważnie koni ciężkich, wojsko zaś zakupuje konie typu lekkiego lub pogrubionego.

Koń t. z. typu „oszmiańskiego" pochodzi z krzyżówki szweda z miejscowym koniem, dając najodpowiedniejszy dla wojska typ konia pogrubionego, bardzo silnego i wytrwałego. Należy też podkreślić, że hodowcami typu konia „oszmiańskiego" są przeważnie rolnicy drobni i średni.

E. R.

RADIO

ŚRODA, 24 lutego 1937 r.

6.30 Pieśń; 6.33 Gimnastyka; 6.50 Muzyka; 7.15 Dziennik por.; 7.25 Program dzienny; 7.30 Informacje i giełda; 7.35 Muzyka por.; 8.00 Audycja dla szkół; 11.30 Audycja dla szkół; 11.57 Sygnał czasu; 12.03 Z oper. W. A. Mozarta; 12.40 Dziennik południowy; 12.50 Jak można zużytkować soję? — pog.; 13.00 Na swojską nutę; 15.00 Wiadomości gospodarcze; 15.15 Koncert rekl.; 15.25 Życie kulturalne; 15.30 Odcinek prozy; 15.40 Program na jutro; 15.45 Melodie operetkowe; 16.10 Kożucha — kłamczucha — bajka ludowa; 16.25 Rozwiązanie zagadki historycznej z dnia 27 stycznia; 16.30 Muzyka; 17.00 Czego wojsko żąda od społeczeństwa cywiln.; Koncert solistów; 17.50 Oszustwo — felieton; 18.00 Pogadanka aktualna; 18.10 Mój trening lekkoatletyczny — Kucharski; 18.15 Wil. wiadom. sportowe; 18.20 Listy słuchaczów omówi T. Łopalewski; 18.30 Świat w piosence; 18.50 Jak zwiększyć wydajność naszych sadów; 19.20 Koncert z okazji 50-lecia pracy artystycznej Michała Józefowicza; 20.00 Audycja poświęcona Estonii; 20.35 Chwila Biura Studiów; 20.45 Dziennik wieczorny; 20.55 Pogadanka; 21.00 Koncert chopinowski; 21.30 Legenda — słuchowisko B. Horowicza; 22.15 Koncert; 22.55 Ostatnie wiadomości.

CZWARTEK, dnia 25 lutego 1937 r.

6,30 — Pieśń poranna; 6,33 — Gimn.; 6,50 — Muzyka; 7,15 — Dziennik por.; 7,25— Program dzienny; 7,30 — Informacje i giełda; 7,35 — Muzyka; 8,00 — Audycja dla szkół; 11,30 — Poranek muz.; 11,57 — Sygnał czasu; 12,03 — Koncert ork.; 12,40 — Dziennik południ.; 12,50 — Odczyt w jęz. litewskim; 13,00 — Muzyka popularna; 15,00 — Wiadomości gospod.; 15,15 — Koncert rekl.; 15,25 — Życie kult.; 15,30 — Odcinek prozy; 15,40 — Program na jutro; 15.45 — Chwilka społ.; 15,50 — Koncert rozrywkowy; 16,20 — Nad albumem znaczków pocztowych — dialog; 16.35 — Koncert ork.; 17,00 — Źródło przestępczości dzieci — zły dom. Odczyt; 17,15 — Koncert kamer.; 17,50 — O książce Anny Oderfeldówny — „Młodzież przedmieść"; 18,00 — Pogadanka; 18,10 — Komunikat śniegowy; 18,13 — Wiad. sportowe; 18.20 — Sprawy hodowlane na naszych ziemiach — odczyt; wygł. Rudolf Mroszczyk; 18.35 — Kwadrans wiolonczeli; 18.50 — Pogadanka akt.; 19,00 — Koncert solistów; 19,45 — Nocleg w Apeninach — operetka w 1 akcie; 20,30 — Przeszłość i piękno Przemętu — pog.; 20.45 — Dziennik wiecz.; 20,55 — Pogadanka; 21,00 — Stanisław Nawrocki; 21,45 — Koncert wileńskiej orkiestry pod dyr. Wł. Szczepańskiego i chóru „Hasło" pod dyr. J. Żebrowskiego; 22,55 Ostatnie wiad.

KRONIKA

LUTY 24 Środa	Dziś Macieja Ap. Jutro Zygfryda i Cezarego Wschód słońca — g. 6 m. 24 Zachód słońca — g. 4 m. 41

Spostrzeżenia Zakładu Meteorologii U.S.B. w Wilnie z dnia 23.II.1937 roku.

Ciśnienie — 735
Temp. średn. —1
Temp. najw. +1
Temp. najn. —3
Opad — 3.4
Wiatr — płd.
Tend. barom. — spadek

WILEŃSKA

DYŻURY APTEK:

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: 1) Nałęcza (Jagiellońska 1); 2) S-ów Augustowskiego (Kijowska 2); 3) Romeckiego i Zelańca (Wileńska 8); 4) Frumkinów (Niemiecka 23); 5) Rostkowskiego (Kalwaryjska 31).

Ponadto dyżurują apteki: s-ów Paka (Antokolska 42); Szantyra (Legionów 10) i Zajączkowskiego (Witoldowa 22).

PRZYBYLI DO WILNA:

— **Do hotelu Georges'a.** Pluciński Kazimierz przemysłowiec z Poznania; Pluciński Józef przemysł. z Poznania; Hoffman Roman z Warszawy; Sumljans Borys przemysł. z Rygi; Ryszanek Władysław kons. gen. z Warsz.; Szmif Mowsza z Pińska.

MIEJSKA.

— **Lustracja studzien.** Wydział Wodociągów i Kanalizacji celem zaprowadzenia dokładnej ewidencji przystąpił do sprawdzania na terenie m. Wilna stanu studzien prywatnych i publicznych, jak pod względem sanitarnym tak i technicznym.

AKADEMICKA

— **Sekcja lekkoatletyczna AZS-u** rozpoczyna w środę 24 lutego suchą zaprawę na sali w lokalu własnym przy ul. Świętojańskiej 10. Zaprawa będzie odbywała się dwa razy tygodniowo we środy od godz. 20-ej do 21 i w niedziele od godz. 8-ej do g. 9 min. 30 rano. Zapisy nowych członków przed zaprawą.

Z KOLEI.

— **W obronie wycinanych drzew.** Stowarzyszenie spółdzielcze „Kolonia Kolejowa" zwróciła się z listem otwartym do Polskiego T-wa Krajoznawczego sekcji im. Ferdynanda Ruszczyca Miłośników Wilna i Wileńszczyzny, żądając interwencji z powodu wycinania drzew w lesie przy Kolonii Kolejowej.

Towarzystwo Krajoznawcze zwróciło się w tej sprawie do prof. Limanowskiego, jako przedstawiciela Urzędu Ochrony Przyrody i do Dyrekcji Lasów. Ze strony dyrekcji lasów T-wo otrzymało odpowiedź, że wyrąb drzewa będzie ograniczony do najniezbędniejszego minimum.

ZEBRANIA I ODCZYTY.

— **O pałacu Słuszków.** W niedzielę 28 bm. o godz. 18.30, Polskie T-wo Krajoznawcze urządza przy ul. Ostrobramskiej 9 herbatkę krajoznawczą, w czasie której prof. MORELOWSKI wygłosi odczyt na temat pałacu Słuszków i Wersalu Antokolskiego. Goście mile widziani. Cena herbatki gr. 50.

— **Na Środzie Literackiej** dnia 24 lutego o godz. 8.15 młody literat francuski, p. Andre Guibert Lassalle, prezes koła wielbicieli Verlaine'a w Paryżu, wygłosi prelekcję w jęz. francuskim pt. „Paul Verlaine et son sortilege". Interesujący temat niewątpliwie zgromadzi na „Środzie literackiej" sfery literacko-artystyczne.

— **Zebranie Polsk. T-wa Krajoznawczego.** Na 14 marca, na godz. 18 w pierwszym terminie, i godz. 18.30 w drugim terminie, zwołane zostało do lokalu przy ul. Ostrobramskiej 9 walne zgromadzenie Polskiego T-wa Krajoznawczego. Porządek obrad przewiduje: sprawozdanie, wybór zarządu i komisji rewizyjnej. Członkowie zalegający z opłatą składek zostaną z listy członków skreśleni.

— **Rodzina Wojskowa zawiadamia** swe członkinie i Stowarzyszenie Kobiece, iż w dniu 26 b. m. i 5 marca o godz. 18 w lokalu T. W. W. w Kasynie Garnizonowym, Mickiewicza 13, odbędą się odczyty p. mjr. dr. Ryll-Nardzewskiego na temat chorób wenerycznych. Wstęp bezpłatny.

— **Odczyt w T-wie Eugenicznym.** — 25 lutego w Ośrodku Zdrowia (Wielka 46) z ramienia T-wa Eugenicznego dr. W. Mórawski wygłosi odczyt p. t. „Przeszkody do zawarcia małżeństwa". Początek o godz. 6 wiecz. Wstęp wolny.

— **Ze Związku Pań Domu.** Dnia 25 lutego (czwartek) o godz. 18-ej w lokalu Zamkowa 8—1 odbędzie się pokaz tanich ciast wielkanocnych i paschy.

— **Najbliższy czwartek dyskusyjny ZPOK.** (25) zostanie poświęcony omówieniu nowego **Programu polityczno-Obywatelskiego Polski.** Początek punktualnie o g. 7 wieczorem, w lokalu Związku (Jagiellońska Nr. 3-5 m. 3).

Wstęp wolny. Członkinie Związku proszone są o jak najliczniejsze przybycie.

— **Walne Zebranie Członków T-wa Filatelistów i Numizmatyków w Wilnie** odbędzie się dnia 24 lutego 1937 roku o godz. 5 ppł. w lokalu T-wa przy ulicy Gimnazjalnej 6—4.

RÓŻNE.

— **Kasa bezprocentowa.** W domu „Ogniska" — przy kościele Bernardyńskim, ul. św. Anny Nr. 10 w niedzielę, dn. 28 lutego 1937 r. zaraz po sumie (godz. 12,45) odbędzie się Informacyjne Zebranie Bezprocentowej Kasy przy par. Bernardyńskiej. Wstęp wolny. Tamże będą przyjmowane zapisy na członków. — Wpisowe jednorazowo — 1 zł. Składka członkowska — miesięcznie 50 gr. Kasa mieści się przy ul. Zamkowej 8 w lokalu Inst. „Caritas". Przyjęcie interesantów od godz. 6 do 7 w.

— **We wczorajszym numerze** w odcinku został przekręcony tytuł książki Russell'a. Brzmi on „Małżeństwo i moralność".

NOWOGRÓDZKA

— **Budżetowe posiedzenie rady miejskiej.** Dziś, 24 bm. odbędzie się budżetowe posiedzenie Rady Miejskiej. Budżet zwyczajny na przyszły rok budżetowy opracowany został na sumę 220 tys. zł. i nadzwyczajny — 117 tys. zł.

Podobno radni grupy żydowskiej nie są zadowoleni z tego budżetu, z powodu zmniejszenia subwencyj.

— **Tydzień miłosierdzia Z. P. O. K.** Zrzeszenie powiatowe ZPOK w Nowogródku urządza w terminie od 1 do 7 marca br. „Tydzień Miłosierdzia". W ciągu tego tygodnia mają się odbyć różne imprezy. Dochód przeznacza się na pomoc dla dzieci bezrobotnych.

— **Wieczory dyskusyjne ZPOK.** Zrzeszenie powiatowe ZPOK komunikuje, że co tydzień we środy o godz. 19 urządza w świetlicy (Beczkowicza 6) wieczory dyskusyjne na tematy aktualne, na które zaprasza wszystkie członkinie wraz z rodzinami, oraz sympatyków Związku.

Dziś — 24 bm. p. prof. Jagodzińska — Niekraszowa, członkini ZPOK wygłosi referat na temat twórczości współczesnych kompozytorek polskich (z ilustracją muzyczną chóru żeńskiego). Po dyskusji herbatka towarzyska.

— **Ś. p. Józef Tołkacz.** Dnia 20 bm. zmarł po dłuższej chorobie b. administrator Koła Związku Inwalidów w Nowogródku śp. Józef Tołkacz w wieku lat 29. Pogrzeb odbył się 22 bm.

LIDZKA

— **Okręgowy Zjazd Ligi Pomocy Pracującym w Palestynie.** W dniu 19 i 20 bm. w Lidzie odbył się Zjazd Okr. delegatów oddziałów Ligi Pomocy Pracującym w Palestynie. Na zjazd przybyli delegaci Ligi z poszczególnych ośrodków powiatu lidzkiego, szczuczyńskiego i wołożyńskiego w liczbie 25 osób.

Na zjazd przybył również delegat z Warszawy Morgensztern i Bursztyn z Wilna.

— **Kółka rolnicze na terenie pow. lidzkiego wykazują swoją żywotność.** — Niedawno pisaliśmy o specjalnej akcji OTO i KR w Lidzie, zmierzającej do usprawnienia działalności sieci Kółek Rolniczych na terenie pow. lidzkiego. W tej sprawie został wydany okólnik, zalecający dokonanie pewnych czynności jak to: zebranie członków, wybory nowych władz, ściągnięcie zaległych składek itd.

W wykonaniu tych zaleceń szereg Kółek Rolniczych na terenie powiatu odbył swe zebrania, wybierając nowe zarządy i przeprowadzając selekcje członków. — Zebrania takie odbyły się m. in. w Mesadoliszkach, gm. Zyrmuny, w Piotrowiczach, gm. Iwie, w Brażelcach, gm. Bieniakonie, w Poleckiszkach, gm. Werenów, w Białohrudzie i w Dudach, gm. Iwie.

Wszystkie te zebrania wykazały dobrą zwartość organizacyjną członków — rolników, którzy rozumieją potrzebę utrzymania silnej organizacji, która by umiała dbać o interesy rolnika i poprawę jego bytu.

— **Czy ten „remont" się kiedyś skończy?** Wiadomym jest dawno, że w Lidzie są czynne 3 kino-teatry: dwa mniejsze i jeden pod nazwą „Era", który ma urządzoną salę na wzór wielkomiejski, posiada 750 miejsc siedzących. Zdarza się często, a zwłaszcza, gdy do Lidy zawita teatr objazdowy wileński lub „Reduta" z nowym repertuarem, że widownia tego kino — teatru bywa po brzegi przepełniona publicznością. Przepisy sanitarne wymagają, aby w tego rodzaju miejscach publicznych były odpowiednie ubikacje dla użytku publicznego. Tymczasem w kinoteatrze „Era" ubikacja dwuzerowa, od czasu uruchomienia tego kina jest stale w „remoncie"...

Taki stan lekceważenia przepisów sanitarnych przez kierownika kina „Era" p. Tomaszewicza jest bardzo nie na miejscu. Należy wreszcie zapytać czy ten kilka miesięcy trwający „remont" ubikacji w kinie „Era" skończy się w ogóle kiedyś?

J. B-ć.

— **Kradzież zboża.** W nocy 21 bm. z zamkniętej stodoły Kuczyńskiego Zygmunta m-ca wsi Bakuny skradziono ok. 45 pudów żyta wartości 170 zł.

Dnia 16 bm. zanotowano również poważniejszą kradzież zboża na sumę złotych 124 z młyna wodnego Gryglewicza Antoniego ze wsi Bitańce, gm. żyrmuńskiej. Sprawców kradzieży policja wykryła — zboża jednakże odnaleźć nie zdołano.

BARANOWICKA

— **Budżet Pow. Zw. Samorządowego.** 22 bm. odbyło się w starostwie posiedzenie Rady Powiatowej, na którym zdano sprawozdanie z poszczególnych działów, poczem uchwalono budżet Pow. Zw. Samorządowego na 1937-38 r. Wykazuje on po stronie wydatków i dochodów po zł. 293.60. w tym wydatków nadzwyczajnych na budowę dróg zł. 43.250 i na budowę szpitala zł. 10.000. Uchwalono zaciągnąć w zakładzie ubezpieczeń społecznych pożyczkę w kwocie zł. 50.000 na wykończenie budowy szpitala.

TEATR I MUZYKA

TEATR MIEJSKI NA POHULANCE.

— Dziś w środę i jutro w czwartek wieczorem o godz. 8,15 dwa ostatnie przedstawienia Szekspirowskiej komedii „Poskromienie złośnicy".

— **Teatr Objazdowy** ,dziś w środę wystąpi w w Nowo Święcianach ze sztuką W. Somerset-Maughama „Święty płomień".

— **Nowa premiera teatru — sztuka „Anna Christie".** W sobotę bież. tygodnia ukaże się nowa premiera „Anna Christie" sztuka w 4-ch aktach znakomitego dramaturga amerykańskiego Eugeniusza O'Neila, odznaczonego ostatnio literacką nagrodą Nobla.

TEATR MUZYCZNY „LUTNIA"

— **Pożegnalne występy Z. Lubiczówny. Ostatnie przedstawienia „Księżniczki błękitu". Ceny propagandowe.** Dziś i jutro Zofia Lubiczówna, z powodu wyjazdu wystąpi dwa ostatnie razy w op. M. Józefowicza „Księżniczka Błękitu".

— **Występy Janiny Kulczyckiej.** Z dniem 1 marca rozpoczyna występy gościnne na scenie „Lutni" znakomita artystka, ulubienica publiczności wileńskiej Janina Kulczycka.

— **Balet Joossa w „Lutni".** Odznaczony I-szą nagrodą na Międzynarodowym konkursie tańca w Paryżu, balet Joossa w pełnym składzie zespołu, przyjeżdża do Wilna, aby dać w teatrze „Lutnia" parę widowisk, pierwsze z nich w piątek 26 bm.

— **Teatr dla dzieci w „Lutni".** Rozpoczęły się próby z bajki według Andersena „Księżniczka na grochu". Bajka ta odznacza się malowniczością stylu i postaci, urozmaicona jest piękną muzyką i tańcami.

TEATR „NOWOŚCI".

— Dziś, środa 24 lutego w dalszym ciągu po cenach propagandowych rewia p. t. „Kobiety róży i kolce".

Codziennie dwa przedstawienia o godz. 6,30 i 9,15.

Ceny propagandowe, parter od 50 gr., balkon 25 gr.

Odroczenie obchodu Ostroroga

4 marca rb. miał się odbyć w Wilnie obchód 500-lecia Ostroroga i wygłosić miał w czasie tego obchodu referat wicemarszałek senatu prof. Wacław Makowski.

Ponieważ wicemarszałek Makowski nie może przybyć w tym dniu do Wilna, obchód został odroczony.

Zniżka cen lekarstw dla bezrobotnych

Wileńskie T-wo Farmaceutyczne uchwaliło udzielać zniżki na leki dla bezrobotnych. Wysokość tej zniżki wynosi 25 proc. z receptury. Od sprzedaży t. zw. odręcznej i specyfików T-wo uchwaliło najwyższą zniżkę. Prawo do korzystania ze zniżki mają bezrobotni, którzy wylegitymują się kartą rejestracyjną. Zniżki obowiązywać będą do dnia 1 maja rb.

Uśmiechy i grymasy dnia poprzedniego

Wilno otula mrok. Dzień wygasł. Przyniósł on, jak każdy zwykły dzień w każdym większym mieście, cały rejestr wypadków i wydarzeń smutnych, wesołych, tragicznych...

Zaczniemy od... pornografii. Chodzi, oczywiście o zwalczanie tego zjawiska. Od pewnego czasu uwijał się po mieście przyzwoicie ubrany jegomość, który zaczepiał przechodniów i coś im tajemniczo proponował. Osobnikiem tym zainteresowała się policja. Wszczęto obserwacje, które wykazały, iż jegomość ten trudnił się rozpowszechnianiem... albumów pornograficznych, najnowszego wydania, kolportowanych widocznie nielegalnie z zagranicy.

Wczoraj ujęto go. Znaleziono przy nim album, którego w przyzwoitym towarzystwie, nawet jednopłciowym, wertować nie podobna.

Handlarz pornografią osiadł za kratkami.

Skoro już mowa o handlu, należy wspomnieć również o nieudanej tranzakcji spółki „Gekatel", albo o rasowym byku z Poznania, który dzięki wprowadzeniu kontyngentów na mięso koszerne, pochodzące z rytualnego uboju, „cudem" uszedł noża rzeźnika i znajduje się obecnie pod opieką wspomnianej spółki.

Ta nieco dziwnie brzmiąca nazwa należy do konsorcjum producentów koszernych wędlin. Zgodnie z nową ustawą ubojową otrzymuje spółka pewien kontyngent mięsa na każdy miesiąc. W bieżącym miesiącu przyznano jej 8 tysięcy kg. mięsa.

Spółka wydelegowała swego przedstawic. do Poznania, gdzie nabył on 16 rasowych, nie widzianych jeszcze podobno w naszej rzeźni byków i przytransportował je do Wilna. Popędził stado na rzeźnię miejską, gdzie miał nastąpić ubój. Okazało się jednak, że wysłannik zagalopował się, albo też byki przybrały podczas transportu na wadze. Faktem jest że byki z Poznania wykazały nadwagę, jak to czasami bywa w boksie i kontrolerzy miejscy nie dopuścili 16-go byka do uboju, 15 byków pokryło i tak z naddatkiem przydzielony spółce kontyngent. W ten sposób nowa ustawa ubojowa przedłużyła o cały miesiąc życie rasowego byka z Poznania. Znajduje się on obecnie pod czułą opieką spółki.

Wydarzyła się również wczorajszej nocy w Wilnie inna anegdotyczna historia, która wyglądała na razie bardzo poważnie i tajemniczo. O godzinie 4 nad ranem zgłasza się Wydziału Śledczego chwiejący się na nogach osobnik, przedstawia się jako 21-letni dorożkarz Antoni Nadworski (M. Jerozolimski 5) i melduje, że w nocy porwano mu z przed domu Nr. 14 przy ul. Sierakowskiego dorożkę z koniem.

— Pan pijany! — pyta dyżurny policjant. Chwieje się przecież pan na nogach.

— To na skutek zmęczenia, odpowiada Nadworski. Dorożkę z koniem porwano mi około godziny 11 i ja dotychczas sam poszukiwałem jej po całym mieście. Nadworski na dowód swej prawdomówności usiłuje chuchnąć policjantowi w twarz, poczem opowiada następującą historię:

Na dworcu wsiadło do dorożki przyzwoite towarzystwo, składające się z 2 pań i ucznia w mundurku gimnazjum Jezuitów. Zawiózł ich na ul. Zygmuntowską 16, gdzie jedna pani z uczniem wysiadła poczem pojechał na ul. Sierakowskiego 14, gdzie druga pani prosiła go zanieść na trzecie piętro walizkę i uregulowała rachunek. Kiedy dorożkarz zszedł ze schodów —dorożki i konia nie było. Została porwana. Przez kogo! Ktoś mówił o jakiejś pani, która pojechała dorożką.

Policja wszczęła dochodzenie. Aczkolwiek wkrótce ustalono, że słowa dorożkarza nie zupełnie odpowiadają prawdzie, że po zawiezieniu ostatniej pasażerki zajrzał na pół buteleczki do knajpy Mazura przy ul. Sierakowskiego, to jednak faktem niezaprzeczalnym pozostało, że dorożka zaginęła i że przechodnie widzieli jakąś dorożkę, którą kierowała pani. O godzinie 8 rano sprawa wyjaśniła się całkowicie. Jak się okazało, w czasie kiedy dorożkarz siedział sobie w knajpie Mazura popijając monopolową, do bezpańskiej dorożki podeszło wesołe towarzystwo składające się z dwóch pań i pana.

— Dorożkarz!

Nikt nie odpowiadał.

— To nic — odezwała się jedna z „wesołych" pań. Mała bieda. Pojedziemy bez dorożkarza. Wkrótce całe towarzystwo znalazło się w dorożce, zaś piękna pani wziąwszy cugle w swe ręce wytrawnie poprowadziła konia. Dorożka odjechała w kierunku Zwierzyńca. Dopiąwszy celu, towarzystwo opuściło gościnną dryndę i koń poszedł samopas, a że chciał pić, udał się w kierunku góry Szyszkińskiej, gdzie o g. 8 rano znaleziono go obok jeziorka...

Sprawa nie zakończyła się więc zbyt tragicznie.

Tragicznie zakończyła się „wesoła" historia przy ul. Straszuna 3. Zamieszkały w tym domu handlarz rybami, 49-letni Chaim Jontes, onegdaj po powrocie do domu wpadł nagle w szał. Zaczął demolować urządzenie mieszkania. Stłukł lampę, rozbił kredens, a następnie napół nagi wybiegł na podwórko, gdzie wszczął awanturę, poczem skoczył do... jamy kloacznej, z której wydobyto go wkrótce.

Kpiono sobie w sąsiedztwie. Opowiadano, że Jontes uczynił to pod wpływem alkoholu itd. Nikt jednak nie przypuszczał, że „rodzajowe zajście" zakończy się tragicznie. Wczoraj około godziny 12 Jontes wykorzystał chwilę, gdy nikogo nie było w domu i podciął sobie gardło. W stanie beznadziejnym przewiozło go pogotowie ratunkowe do szpitala św. Jakuba.

* * *

Wczoraj przy ul. 3-go Maja znaleziono trzymiesięcznego podrzutka. Podrzutkiem zaopiekowała się na razie p. doktorowa Umiastowska. Drugiego podrzutka znaleziono w bramie domu nr. 56 przy ul. Kalwaryjskiej i skierowano do Izby Zatrzymań.

Wczoraj w nocy uległa zaczadzeniu rodzina Rabinowiczów, składająca się z 5 osób, zamieszkała przy ul. Straszuna 5. Dzięki szybkiej interwencji pogotowia czad nie pociągnął śmiertelnych ofiar.

* * *

Wczoraj w godzinach poobiednich na rynku drzewnym zanotowano zuchwały występ złodziejaszków. Usiłowali oni okraść furę wieśniaka Piotra Siety ze wsi Sarafaniszki, przybyłego na rynek w towarzystwie swojej żony Heleny. Gdy Sieta zauważył złodziei i przeszkodził im w okradzeniu jego wozu, rzucili się oni na wieśniaka i dotkliwie poranili go wraz z żoną nożami. Rannych przewieziono do pogotowia, skąd skierowano do szpitala.

* * *

Nad Wilnem przeszła wczoraj zamieć śnieżna. Ubity śnieg przemienił wkrótce chodniki na ślizgawkę. Dozorcy nie odrazu posypywali chodniki piaskiem. Na niektórych ulicach, jak np. na ulicy Zawalnej na odcinku ul. Trocka — Hale Miejskie przechodnie z trudem poruszali się, balansując, by utrzymać równowagę.

W ciągu dnia pogotowie ratunkowe udzieliło pierwszej pomocy wielu ofiarom ślizgawki. Zanotowano 6 wypadków złamania rąk lub nóg. (c)

Tabela loterii

5-ty dzień ciągnienia 1-ej klasy 38-ej Loterii Państw.

I i II ciągnienie

Główne wygrane

Główna wygrana I-szej klasy zł. 100.000 na Nr. 96806.

5.000 zł.: 35328

2.000 zł.: 90966

Po 1.000 zł.: 4870 134467

Po 500 zł.: 25565 79840 126053

Po 400 zł.: 9264 24646 47711 53667 81369 91172 102799 122677 159888 178353 194111

Po zł. 200: 23783 26235 59209 100260 105651 109617 171179 181268 191283

Po 150 zł.: 4027 13443 14891 16903 19209 23213 51015 69215 74516 74540 78405 93235 93912 94557 96540 101953 102934 106188 108656 110764 146725 147266 149059 154484 170937 178193 191279

Wygrane po 100 zł.

63 1422 2746 889 3430 639 58 4205 54 929 5041 66 308 667 717 6047 508 726 73 7710 8484 670 877 9273 424 93 10437 535 11136 815 12252 805 13131 361 75 79 502 14209 15 308 491 15424 531 643 16080 689 961 17673 891 18098 593 19452 693 714 990 20869 21546 650 954 62 22153 677 23917 44 24332 26264 488 711 93 27242 430 28061 327 529 29001 123 47 390 580 669 729 807 11 30272 309 31624 33277 480 34599 746 957 35149 821 912 36031 37041 120 559 38246 73 39192 271 374 571 933.

40238 743 41252 300 417 99 961 42495 886 43046 296 44007 658 46105 802 47045 642 80 821 48098 258 452 493 49581 789 986 50380 540 51257 459 52285 392 928 38 53207 398 408 793 841 54001 294 453 59 723 55378 622 56009 649 57016 98 468 794 887 58234 324 658 59086 743

60146 50 61433 588 668 62120 63183 981 64291 746 65052 464 66063 67120 315 447 508 923 57 68377 413 620 746 958 69190 609 71752 69 713 72191 240 694 990 73462 833 79 75722

76931 77062 181 202 791 78192 703 70 818

80281 641 81494 632 55 814 82187 677 83133 72 396 726 84577 83 783 85246 896 86323 523 745 85 87706 88132 290 400 59 550 769 867 89213 624 29 827 43 980 90513 661 820 91323 629 56 92229 93382 727 94118 336 481 794 997 95102 43 253 349 589 96431 523 97044 98021 197 825 85 92 99061 702 855 982 100341 574 894 101313 563 102221 901 103138 104760 105093 919 76 106715 997 107529 108765 985 109029 477 110387 544 737 69 112238 341 424 37 55 113525 928 114449 718 941 115637 116408 91 555 790 117226 608 118001 143 52 331 119147 675

120063 848 972 121973 124554 125219 45 126030 264 711 127454 128546 909 130142 214 498 706 806 131006 935 132095 924 133716 802 134793 844 979 135155 136053 604 973 137312 62 929 138127 405 525 713 872 139967 140821 141246 833 143157 144603 38 928 145449 146942 147051 734 148212 150752 967 152185 694 153059 329 564 948 154314 155106 255 307 558 897 919 45 74 156358 570 691 738 956 157737 158025 719.

160565 77 606 161070 77 119 397 960 163219 800 55 164717 972 165221 407 72 166412 782 168010 169253 876 170079 393 526 918 171498 747 172634 173108 712 83 174146 284 497 942 59 175353 70 807 176407 576 744 177186 397 486 571 178080 646 831 915 78 179520 625 44 952 180297 317 515 773 181110 332 91 545 924 72 182515 183477 520 184000 182 359 490 713

185454 812 956 186319 542 685 798 963 187533 188465 189394 610 755 60

190510 771 191528 642 782 192147 582 909 193279 540 900 194161 344 716.

Wygrane po 50 zł.

53 640 988 1114 672 720 35 2105 61 262 3120 244 726 50 864 4215 385 425 915 5145 6094 106 381 649 785 841 7890 918 8298 9003 39 105 438 10183 353 79 570 11035 139 410 69 828 12106 16 776 869 13175 386 591 14414 812 15122 208 57 350 559 640 62 876 16246 347 496 529 63 17663 813 18137 55 78 225 355 705 19150 472 547 907 20036 291 969 21908 22035 265 92 538 23196 345 24012 75 105 472 572 810 988 93 25071 114 96 412 803 13 36 26144 365 573 902 27130 286 450 783 28011 73 137 846 29055 156 520 963 30156 381 448 659 727 85 31496 514 32243 60 33158 327 489 618 34365 493 673 715 35434 643 36074 452 666 37253 737 38160 443 39031 216 42 645 817.

40016 74 102 265 385 642 945 41211 400 78 979 42548 868 76 940 43126 331 36 462 628 44568 769 45211 429 513 732 824 53 46017 449 786 840 44 997 47189 260 66 657 48536 683 49741 50022 80 51132 364 85 651 52 294 53054 172 237 56 571 662 992 54006 697 55343 87 836 56140 223 810 57 933 57015 278 440 544 698 810 43 58230 55 478 955 59768

60162 236 738 61120 528 721 73 95 62031 438 608 69 63177 266 445 670 789 64107 58 279 325 899 65204 815 919 60 66244 458 67391 492 744 52 69 306 26 611 978 70142 228 315 662 737 71144 204 382 568 72082 98 200 757 73259 359 851 74214 73 329 61 624 734 966 95 75391 652 966 76137 510 640 51 956 77120 642 78290 510 664 879 79231 675 779 906

80122 375 633 832 81007 144 201 27 435 903 59 82216 569 83728 889 84058 494 567 85617 893 86398 414 922 87302 938 88092 216 797 89937 90089 132 200 687 91165 236 399 92986 93506 757 96 922 94444 543 76 695 95126 734 96133 323 93 811 955 97203 591 675 98268 303 432 57 500 998 99289 100739 813 56 101471 102694 905 103797 104106 798 905 35 105922 106003 55 265 459 824 921 34 107179 205 544 767 888 109279 360 505 965 110182 474 506 91 767 876 111139 555 761 84 811 112272 532 776 969 113080 106 233 42 792 863 926 113040 256 67 432 115030 558 116323 516 990 117001 380 487 762 841 118036 126 645 119519 53 953 86

120008 625 844 989 121144 453 649 122763 952 124006 171 397 427 70 86 693 125586 87 95 614 126063 112 242 411 127014 380 128556 87 805 129372 613 855 82 130139 364 131016 598 719 23 834 967 133192 334 473 134096 173 464 959 135095 213 634 845 136333 766 137022 162 243 316 567 138524 48 980 139212 339 796 833

140932 142105 521 650 143079 720 144566 99 973 145117 239 42 48 845 146054 151 634 82 963 147023 311 21 816 148414 969 149720 150004 437 586 681 705 801 97 151331 732 152049 73 242 616 930 153414 746 867 951 154377 620 21 746 896 155070 229 473 156046 201 77 366 626 732 835 63 977 84 157302 432 817 158062 035 541 682 761 159005 104 533 647 878

160127 682 741 48 161105 609 84 760 73 891 126589 163068 123 299 347 73 594 164038 109 92 291 520 633 882 165235 36 500 89 776 915 166494 572 731 961 167431 813 794 168135 657 169248 514 625 880 907 170153 321 617 759 63 831 94 171129 533 58 771 934 59 172173 262 90 382 563 73 639 724 50 879 934 173036 46 625 767 847 174168 606 894 932 81 175535 743 176018 81 116 66 258 368 500 177033 34 91 159 85 294 305 992 178170 479 81 709 179139 866 985 180185 470 74 181327 33 660 182446 533 719 184419 84 608 87 833 185049 573 186027 92 169 217 808 974 187216 319 79 481 569 98 188127 396 734 189321 767 943 190229 391 809 906 57 86 191048 52 136 192765 193193 226 578 194522

III ciągnienie

Wygrane po 100 zł.

322 1238 53 3098 753 924 4429 6464 7572 9458 822 10649 11327 12069 145 852 13279 15867 16023 429 982 17780 18564 20200 532 782 21620 23515 24130 25567 687 26634 27687 28110 348 29657 30347 31015 273 388 32389 33287 35493 37080 389 38289 843 40292 361 738 42525 39 863 87 44354 963 45193 476 46599 602 47480 716 49042 739 51 921 50494 802 51906 20 59 53137 470 999 54351 933 55507 745 56604 57414 62 538 58245 427 792 862 59669 703 72 944 60106 658 61846 62166 332 63146 592 66337 560 853 949 68328 657 918 70407 73771 74206 937 77268 383 79330 80153 81518 82710 912 85420 560 86860 87719 88198 90160 93075 94662 724 97080 251 655 58 727 98119 99090 410 795.

101390 865 932 102227 319 103373 105004 215 107315 108630 110525 111245 113011 116502 117392 697 789 118247 73 119691 120877 121803 122019 123236 472 714 124051 373 125723 126000 127297 403 43 992 129181 486 618 893 130144 267 393 804 131435 132103 642 133120 69 135478 136075 129 209 137211 138201 589 873 139938 140620 64 142547 960 144359 919 145158 146474 968 147168 148278 640 149112 931 150121

152189 220 714 848 154544 616 155061 132 157443 666 160173 736 993 161089 163022 912 166121 167040 860 642 170605 171369 826 971 172056 285 497 614 876 946 173053 57 478 174633 175253 176071 459 536 635 182005 318 866 971 185247 186045 188819 189987 190097 192676 104251 642.

Wygrane po 50 zł.

859 1567 942 2199 3053 208 453 4323 551 866 5445 6193 7450 8727 9357 10297* 426 11325 12506 950 13254 436 14490 15707 63 17570 796 18672 19082 289 925 21031 854 79 512 711 22214 432 916 24538 57 25606 26004 220 83 750 926 27887 28823 29591 30189 886 31019 32274 599 613 33490 594 34179 331 35807 36384 674 38220 462 39215 41000 415 27 42062 360 43074 585 780 44339 45272 440 775 46922 47030 448 48132 407 26 529 56 785 50650 844 51172 393 52504 779 53722 54289 846 55250 639 57043 58087 459 585 59755 60191 647 61444 62639 63286 64213 569 65110 497 670 66524 67039 151 374 495 848 68955 69008 362 543 70047 517 71024 217 72211 54 912 73681 811 75044 271 679 733 76061 77136 480 936 78016 49 513 79553 80120 81176 299 731 82229 83064 84531 68 85272 354 871 86042 154 532 87451 642 856 88148 89027 758 90246 80 517 91813 906 92142 860 94154 267 486 95266 340 942 96124 224 97497 771 98224 845 873 99088.

100180 715 101667 102095 256 63 734 103571 818 104650 808 105305 904 106289 659 882 107856 60 909 108493 110538 111066 243 112777 820 918 113021 442 824 114730 951 115206 740 847 116481 852 117742 86 939 120134 51 305 121378 122524 124743 125745 126011 509 905 127274 786 802 129595 896 130283 870 132837 133322 655 134511 684 135445 604 136077 137573 610 736 884 139987 140180 591 705 141537 142010 656 887 144145 374 755 844 145356 88 754 147274 972 148059 63 268 94 326 940 149084 297 360 626 925 150488 561 769 151066 109 928 49 152328 402 153068 571 99 677 987 154043 317 155410 693 824 58 957 156106 280 532 656 157527 47 92 651 74 886 158576 805 159168 213 96 409 817 160796 821 161440 162159 253 163244 101 290 164301 467 165076 313 779 166318 167432 708 46 168092 323 75 169340 469 536 59 914 170064 395 171003 553 784 172350 61 412 590 996 173129 175103 176188 202 30 524 977 177211 517 657 178563 179145 464 180224 182193 592 183708 883 958 184594 943 185240 999 186062 187803 188620 189617 783 190444 694 191066 192118 422 77 193613 712 194013.

IV ciągnienie

Główne wygrane

Stała dzienna wygrana 20.000 zł. padła na nr. 186528.

10.000 zł. 160681.

1.000 zł. 2306 15245 32489 42818 46111 69477.

500 zł. 3312 50003 79702 109751 162085.

400 zł. 48424 56210 61741 73222 130033 133609 141150 146134 176573 182450 193765.

200 zł. 6326 14958 17200 25506 80233 95611 140633 166195.

150 zł. 2190 3039 5160 19653 24696 24697 28715 30450 30739 32979 37802 50547 63061 68993 74333 77438 82641 87576 91509 94320 109188 114229 118615 128409 132420 133779 146588 149389 150030 151819 153499 154209 154221 162231 162974 165057 169678 171512 177448 184963 185324 193112.

Wygrane po 100 zł.

748 1955 88 2682 717 3889 4307 8066 619 993 9117 10401 11056 256 91 336 12475 509 634 15406 16374 718 20521 672 22932 24035 288 358 25345 778 26314 574 27257 29306 970 32200 981 33166 966 67 34733 85 948 35014 376 39287 40424 95 41301 975 42647 963 44884 45769 71 47552 877 901 48939 50306 616 770 51542 53109 875 54652 777 55240 600 56652 57463 739 907 46 58072 60127 62545 64031 172 65984 66286 67070 638 68059 70796 71246 899 73298 74392 75027 76450 77405 78086 736 81221 84522 571 710 97140 857 98281 488 99567 85 989 92495 93861 95055 276 96475

100921 102155 535 103428 557 759 104424 108265 109767 112570 860 114661 115146 312 474 90 117155 498 534 118155 589 989 120321 121141 397 719 89 122405 735 858 127798 129040 130125 798 899 914 134589 135278 136761 137075 495 980 139283 140069 100 34 141100 491 517 752 142561 143807 144346 509 934 145896 146024 147654 149070 151325 154251 155138 563 893 156559 159250 160364 161592 162486 163613 788 164648 165298 166245 983 167264 771 168048 82 735 169051 17497 594 975 89 172151 173092 177748 945 180927 181706 185804 51 186956 188552 924 190610 191344 451 725 921 192243 414 700 194913

Wygrane po 50 zł.

71 528 663 770 1292 3565 4025 618 64 5256 7132 245 488 541 821 9157 868 10709 868 11362 874 939 12709 986 13965 14013 326 16210 761 93 17510 987 18605 19278 861 988 20765 928 22072 94 232 497 758 23607 805 24304 887 930 71 72 86 26615 27319 28079 209 453 29760 30875 31861 32199 912 23 33705 34377 659 916 36 36631 36483 711 37427 38330 782 857 84 39275 40140 41663 43264 47183 433 575 48615 26 49104 56 222 981 50579 800 48 13 51240 410 682 52314 766 54819 55548 56205 686 872 88 989 57195 233 59531 672 60044 155 256 640 61499 787 62315 83 88 63545 64613 65322 66026 67250 68096 586 815 950 69171 70143 423 738 881 71214 353 56 644 704 889 72193 673 89 759 988 74320 535 41 75461 665 76130 681 78438 507 15 793 79383 799 80409 645 81175 743 82531 754 83419 825 86382 96 539 886 87112 327 55 444 89747 90895 91048 751 870 92271 475 93549 94381 718 95673 96181 98427 99566 641 979

101121 102228 430 103010 804 104341 83 105051 337 107499 965 108449 873 109148 629 111711 112302 528 114532 700 895 115327 622 785 117817 118142 793 119777 120526 556 743 121259 73 744 122923 33 123022 465 124609 125616 95 127205 81 776 97 129044 564 943 130059 262 921 132465 546 133391 512 137012 19 537 138537 139338 140250 697 141085 322 817 982 142768 14209 144194 271 663 907 145521 717 146663 147225 148503 38 150691 151014 77 141 769 154005 155062 181 664 733 896 157073 159 158133 330 717 927 159576 160319 583 982 191096 662 163136 405 164034 246 680 165192 231 55 310 50 992 166439 167975 168347 169872 172294 174053 351 505 74 678 794 175077 848 176011 185 685 884 178700 180220 604 19 239 182404 183180 185361 89 186746 188358 189471 190221 638 77 191595 193410 998 194173

Giełda zbożowo-towarowa i lniarska w Wilnie

z dnia 23 lutego 1937 roku

Ceny za towar średniej handlowej jakości, za 100 kg. parytet Wilno, przy normalnej taryfie przewozowej (len za 1000 kg. f-co wag. st. zał.) Ziemiopłody — w ładunkach wagonowych, mąka i otręby—w mniejszych ilościach. W złotych:

Towar		
Żyto I stand. 696 g/l	25.25	26.—
„ II „ 670 „	24.75	25.25
Pszenica I „ 730 „	31.—	3?.—
„ II „ 710 „	29.50	30.50
Jęczmień I „ 678/673 „ (kasz.)	24.—	24.50
„ II „ 649 „ „	23.—	23.50
„ III „ 620,5 „ (past.)	22.—	22.50
Owies I „ 468 „	24.—	24.50
„ II „ 445 „	23.—	23.50
Gryka „ 610 „	30.50	31.50
Mąka pszen. gat. I 0—20% wyc.	50.—	51.—
„ „ „ I-A 0—45%	47.—	47.50
„ „ „ I-B 0—55%	42.75	46.25
„ „ „ I C 0—60%	44.—	44.50
„ „ „ II E 55—60%	40.—	41.50
„ „ „ II F 55—65%	37.50	38.75
„ „ „ II-G 60—65%	35.—	35.50
„ żytnia gat I do 50%	36.50	37.—
„ „ „ I do 65%	34.—	34.50
„ „ razowa do 95%	27.25	27.75
Otręby pszenne miałkie przem. stand.	18.—	19.—
„ żytnie przem stand.	16.50	17.—
Peluszka	2?.75	21.75
Wyka	20.75	21.75
Łubin niebieski	14.50	15.—
Siemię lniane b. 90% f-co w. s. z.	51.50	52.50
Len trzep. stand. Wołożyn b. I sk. 216.50	1700.—	17?0.—
Len trzepany stand. Horodziej b. I sk. 216.50	1820.—	1860.—
Len trzepany stand. Miory b. SPK	1540.—	1580.—
Len trzepany stand. Traby b. I sk. 216.50	—	—
Len czesany Horodziej b. I sk. 303.10	2010.—	2050.—
Kądziel Horodziejska b. I sk. 216.50	1560.—	1600.—
Targaniec mocz. asort. 70/30	970.—	1000.—

*) **Przy ulgowych taryfach, z których korzystają młyny wileńskie na żyto i pszenicę, ceny loco Wilno kalkulują się o 30—45 groszy taniej w odległościach pow. 200 klm.**

Biuro Pośrednictwa Pracy przy Wileńsko-Nowogródzkiej Izbie Lekarskiej ogłasza konkurs na stanowiska lekarskie w Wilnie: w miejskim ośrodku zdrowia, lekarza pogotowia ratunkowego, lekarza sanitarnego, trzech lekarzy szkolnych oraz lekarza gminnego w Twereczu pow. Święciańskiego. Bliższe informacje oraz składanie podań w Kancelarii Izby Lekarskiej Dąbrowskiego 10 — 2 do dnia 10 marca r. b.

Dzierżawa kasyna

Pułk Piechoty w dużym mieście kresowym wydzierżawi od dnia 1 kwietnia 1937 roku kasyno oficerskie, przeciętny obrót miesięczny 4000 zł. Szczegółowe warunki przesyła zarząd kasyna odwrotnie. Zgłoszenia przyjmuje administracja „Kur. Wil." pod „Kasyno".

Nowe władze P. M. S. Ziem Wschodnich

W poniedziałek 22 lutego odbyło się pierwsze po Walnym Zebraniu posiedzenie Zarządu Centralnego Polskiej Macierzy Szkolnej Ziem Wschodnich w Wilnie.

Prezesem T-wa został w dalszym ciągu mec. Stanisław **Węsławski**, wiceprezesami: Zofia **Iwaszkiewiczowa** i dyr. Eugeniusz **Kukulak**, skarbnikiem — nacz. Dominik **Tarasiewicz**, zastępcą skarbnika — mgr. Stanisław **Kurdziel**, sekretarzem Mieczysław **Grużewski**, zastępcą sekretarza mec. **Maria Sienkiewiczówna.**

Wydział Finansowo — Gospodarczy — pp. dyr. Eugeniusz **Kukulak** jako przewodniczący oraz inż. Bolesław **Domański**, mec. Tadeusz **Kiersnowski** i nacz. Dominik **Tarasiewicz** jako zastępcy.

Wydział Szkolny — dyr. Bronisław **Zapaśnik** jako przewodniczący i ks. Paweł **Bekisz** jako zastępca.

Wydział Oświaty Pozaszkolnej — p. Zofia **Iwaszkiewiczowa** jako przewodnicząca oraz mgr. Stanisław **Janicki** jako zastępca.

Wydział Propagandowy — przewodniczący — kpt. Józef **Kasperski.**

Dział Biblioteczny — przewodniczący dr. Michał **Ambros.**

Dział Imprez i Dochodów Niestałych — przewodniczący mgr. Stanisław **Kurdziel.**

Wojewódzki zjazd O.T.O. i K. R. w Nowogródku

Wojewódzkie Towarzystwo Organizacyj i Kółek Rolniczych w Nowogródku zwołuje na 14 marca br. wielki zjazd wojewódzki rolniczo - gospodarczy. Na zjazd przybyć ma minister rolnictwa. Udział w zjeździe wezmą przedstawiciele dobrowolnych organizacyj i zrzeszeń wiejskich, samorządu terytorialnego i gospodarczego, władz państwowych i działacze społeczni z całego województwa.

KINA I FILMY

„ŻONA DWÓCH MĘŻÓW"

(kino „Mars")

Przede wszystkim należy poświęcić parę słów nadprogramowi. Doprawdy zakrawa to już na gruby skandal, że wyświetlany obecnie w „Marsie" tygodnik PAT-a pęta się po kinach wileńskich od szeregu tygodni i jest już zdaje się na 6 ekranie z kolei. Po pierwsze stwarza to niechęć w ogóle do kronik PAT-icznej, a po drugie podrywa zaufanie do kina, powtarzającego „ograne" już „kawałki".

Nadprogramowa komedyjka również była już z parę razy w Wilnie — w innych kinach, a przy tym należy do bardzo słabych.

Główny film ratuje trochę sytuację, bo ma pomysłową intrygę, aktorsko stoi na niezłym poziomie i jest dobrze wyreżyserowany.

OD ADMINISTRACJI

Administracja nie przyjmuje odpowiedzialności **za termin** ogłoszenia oraz za zgubę lub zniszczenie matryc i klisz. — Zastrzeżone **miejsca** obowiązują Administrację tylko wówczas, gdy za takie zastrzeżenie zostanie zapłacona przewidziana w cenników 25 procentowa nadwyżka. **Omyłki**, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia, nie upoważniają do żądania zwrotu gotówki, ani też nie zobowiązują Administracji do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia. — Uzasadnione **reklamacje** będą uwzględnione o ile zostaną wniesione do dni 4-ch od daty ukazania się ogłoszenia. Podwyżka cen ogłoszeń może nastąpić w każdym czasie i obowiązywać będzie również te ogłoszenia, które zostały zamówione poprzednio, a nie były z góry zapłacone. — Wydawnictwo zastrzega sobie prawo nie umieszczenia całego ogłoszenia, względnie jego części bez podania powodów. **Komunikatów** bezpłatnych nie umieszcza się.

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: — Konto P. K. O. Nr. 700.312 **Centrala — Wilno, ul. Biskupa Bandurskiego 4.** Redakcja: tel. 79 — godziny przyjęć 1—3 po południu. Administracja: tel. 99 — czynna od godz. 9.30—15.30. Drukarnia: tel. 3-40. Redakcja rękopisów nie zwraca.

Oddziały: Nowogródek, ul. Kościelna 4. Lida, ul. Zamkowa 41. Baranowicze, ul. Narutowicza 79. **Przedstawicielstwa:** Kleck, Nieśwież, Słonim, Szczuczyn, Stołpce, Wołożyn, Wilejka.

CENA PRENUMERATY miesięcznie: z odnoszeniem do domu w kraju — 3 zł, za granicą 6 zł. z odbiorem w administracji zł 2.50, na wsi, w miejscowościach, gdzie nie ma urzędu pocztowego ani agencji zł 2.50.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetr. przed tekstem 75 gr, w tekście 60 gr, za tekstem 30 gr, **kronika** redakc. i komunikaty 60 gr za wiersz jednoszp. Do tych cen doliczа się za **ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne** 50%. Układ ogłoszeń w tekście 6-ciołamowy, za tekstem 12-łamowy. Za treść ogłoszeń i rubrykę „nadesłane" redakcja nie odpowiada. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń i nie przyjmuje zastrzeżeń miejsca. Ogłoszenia są przyjmowane w godz. 9.30—16.30 i 17—18.

Wydawnictwo „Kurjer Wileński" Sp. z o. o. Druk. „Znicz", Wilno, ul. Bisk. Bandurskiego 4, tel. 3-40. Redaktor odp. Zygmunt Babicz